

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54, No. 83.
1939. április 13., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradî Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938, Trib. Arad.

Magyar iparosok, munkások és intellektuelek egy csoportjának levele Calinescu miniszterelnökhöz

Bucurestiből jelentik: Armand Calinescu, a minisztertanács elnöke a következő levelet kapta a kolozsvári magyar iparosok, munkások, földmivelők és értelmiségi polgárok egy csoportjától, akik a Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar tagozatának tagjai:

„A minisztertanács elnökének, Bucuresti.

Alulírott kisiparosok, munkások, földmivelők és értelmiségi foglalkozásúak, akik a Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar tagozatához csatlakoztunk, jogos nyugtalansággal figyelve az utóbbi események alakulását, tisztelettel kérjük, engedjék meg nekünk, hogy azonosítsuk magunkat az Ön által kifejezésre juttatott határozott és félreérthetetlen magatartással, amelyet Ön a Nemzeti Ujjászületés Frontja legfőbb tanácsának ülésén elmondott beszédében kifejtett, az ország függetlenségének és területi sérthetlenségének megvédéséről, minden kívülről jövő támadás ellenében.

Meggyőződésünk, hogy a jelen pillanatban

Románia határainak az ország román és magyar népei közötti testvériség alapján történő megvédése a szabadság, a jogegyenlőség és a belső béke szellemében, az egyetlen követendő utat jelenti az itt élő népek boldog életfeltételeinek megvalósítására, de egyben a legnagyobb hozzájárulás, amelyet a Duna-medencében élő népek és magyarországi fajtestvéreink integritásához adhatunk. A jogoknak és szabadságoknak az országban élő testvériséget és békét óhajító tömegekre való kiterjesztése, nemcsak egy becsületes elv beteljesítése, de sokkal hatalmasabb összhangot jelent, mint az, amelyet érdekeinktől idegen sovénizmussal kísérelnek meg, hogy megmérgezzék az erdélyi magyarság lelkét azzal a cézzel, hogy gvenítsék az ország ellenállását. Határozott meggyőződésünk, hogy a közös veszéllyel szemben az országban élő magyarságnak habozás nélkül világosan kell szólnia a közös szolidaritás érdekében.”

A levél alatt aláírások szerepelnek.

Közös katonai intézkedéseket készít elő London és Páris

Az angol és francia kormány élénk figyelemmel kíséri az eseményeket és határozott intézkedésekkel kívánja kihangsúlyozni álláspontját, miközben

Chamberlain tovább fűszerezi a béke megteremtésén

Londonból jelentik: Tegnap szokatlan esemény történt, amelyre eddig nem igen volt példa. Az angol király a windsori kastélyból London kormánynegyedébe sietett és a Downing-streeti miniszterelnöki palotában felkereste Chamberlain miniszterelnököt. A király másfélórás tanácskozást folytatott Chamberlajnnal.

maid visszatért a windsori kastélyba. A Presse Associated jelentése szerint, a király oly sürgős és rendkívül fontos ügyben tárgyalt, hogy időmegtakarítás végett helyesebbnek találta a miniszterelnököt felkeresni, mintsem Chamberlajnt audienciára meghívni, ami sokkal körülményesebb lett volna.

A kibontakozás kulcsa...

London. Az angol sajtó beszámol arról, hogy a Földközi-tengeri kibontakozás valószínű alapja az olasz csapatoknak Spanyolországból való kivonulása lesz. A lapok szerint ez a tény, valamint Mussolini miniszterelnök legutóbbi üzenete, amelyet Chamberlain angol miniszterelnökhöz intézett, megnyitotta némileg a helyzetet. Hír szerint Mussolini üzenete a következő nagyjelentőségű pontokat tartalmazta:

1. Albánia katonai megszállása szigorúan korlátolt jellegű.

2. Olaszország nem szándékozik a Földközi-tenger jelenlegi állapotait megváltoztatni.

A News Chronicle szerint György király azért tért vissza Windsorból Londonba, hogy a miniszterelnökkel amerikai utjának elhalasztásáról tárgyaljon.

Páris. Petain tábornagy, Franciaország burgosi nagykövete, mint ismeretes, visszatért a francia fővárosba és ezzel az eseménnyel a párisi lapok részletesen foglalkoznak. Sajtóköri körben úgy tudják, hogy a francia-angol katonai intézkedések kidolgozásánál Petain tábornagy is részt vesz, illetve igen nagy fontossággal bír az a körülmény, hogy a tábornagy milyen véleménnyel lesz e tekintetben.

A Petit Journal úgy tudja, hogy abban az esetben, ha Olaszország nem hajlandó kivonni önkénteseit spanyol területről és nem hajlandó kiűriteni Malorcát, úgy nagyon jelentős katonai intézkedésekre kerül sor.

Anglia nem tűr erőszakot

London. (Rador.) A szerdán megjelent angol lapok megállapítják, hogy a helyzet ma már nem annyira zavaros, mint néhány nappal ezelőtt volt. Bizonyos optimizmusnak adnak kifejezést az

angol lapok, amit azzal indokolnak, hogy Halifax lord figyelemztetéseit illetékes helyen megértéssel fogadták.

Az angol sajtó hangsúlyozza azoknak az in-

tézkedéseknek fontosságát, amelyeket Franciaországban fogantatosítottak és a holland határoknak megerősítését, a lengyelországi öt korosztálynak mozgósítását, valamint a többi hasonló események jelentőségét.

A Times rámutat arra, hogy Londonban lázasan folynak a tanácskozások. Várják Ankara és Athén választát mielőtt megszerkesztenék azt a nyilatkozatot, amelyet Chamberlain csütörtökön az alsóházban tenni fog. Ez

az angol nyilatkozat teljesen világos lesz és meg fogja állapítani, hogy a Földközi tenger keleti részén Görögország és Törökország ellen irányuló hármilven megmozdulást Anglia ellenséges cselekedetnek tekintene.

A Reuter ügynökség visszautasítja azokat a londoni jelentéseket, amelyek szerint a Gibraltárt jelentékenyen megerősítették. A hatóságok tulajdonképpen csak bizonyos óvintézkedéseket tettek, hogy az éjjeli órákban megakadályozzák a megnependett határátlépéseket. Ugyancsak a Reuter ügynökség jelenti Maltából, hogy ott a legutóbbi napok feszültsége elmúlt és a helyzet ismét normális. A hétfőn tett óvintézkedéseket, köztük a parti és légvédelmi ütegek legénységével való ellátását tegnap már megszüntették.

Róma. A római lapok jelentése szerint,

Korfutól mintegy 150 kilométernyire, több angol hadihajó vetett horgonyt.

Jeruzsálem. Palesztinából újabb nagyobb angol csapatokat szállítottak Egyiptomba.

Berlin. Az Angriff című lap hosszabb cikkben foglalkozik az angol hadi egységeknek a Földközi tengeren való összpontosításával.

A lap többek között ezeket írja:

Anglia ne próbálja csapatokat partra szállítani Görögországban, mert ebben az esetben a tengelyhatalmak azonnal cselekedni fognak.

A Nachtausgabe ugyancsak erről ír vezércikket és megállapítja azt, hogy a demokrata hatalmak veszélyeztetik a békét.

London. (Rador.) Törökország londoni nagykövete a külügyminisztériumban látogatást tett.

Franciaország katonai intézkedése

Páris. A tegnapi minisztertanácsról kiadott hivatalos jelentés csak annyit mond, hogy az ülésen Daladier elnöklettel és a kormánytagjai a külpolitikai helyzetet tanulmányozták. A minisztertanács jóváhagyta a nemzetvédelmi miniszterek vasárnapi értekezletén elhatározott intézkedések végrehajtását, majd újabb elhatározásokat illetően a minisztertanácsról szóló miniszterek csak annyit közöltek az újságírókkal, hogy

a kormány nem teljesítheti a képviselőház összehívására vonatkozó szocialista követelést.

A tegnapi minisztertanácsral kapcsolatban jelentik, hogy a megbeszélésen részletesen megvitaták a nemzetközi helyzetet, elsősorban Franciaország Földközi-tengeri, kelet-európai és balkáni érdekeivel kapcsolatban. A mai államtanácsban kijelölik Franciaország rio de janeiro és bucarestii nagyköveteit.

A minisztertanács határozataival kapcsolatban a francia sajtó tudni véli, hogy a katonai behívások egyéni jellegűek. Egész korosztályokat nem hívtak be, a számszerűséget illetően annyit tudnak, hogy az igen jelentékeny.

Páris. A Populaire írja: Chamberlain angol miniszterelnök elhatározta, hogy közvetlen tárgyalásokat kezd az olasz kormánnyal, az ellentétek békés megoldása érdekében. Az angol miniszterelnök a béke fentartása érdekében engedelmekre is hajlandó — folytatja az újság. — Chamberlain miniszterelnöknek az a szándéka, hogy kísérletet tesz a béke megmen-

tése érdekében, nem jelent mást, mint azoknak a szeptemberi erőfeszítéseknek a megismétlését, amelyeknek mozgató ereje szintén az angol miniszterelnök volt és amelyek a háboru előnapján megmentették a békét.

Az albán kérdés felszámolása

A Stefani iroda jelenti: Az olasz sajtó első oldalas cikkeiben foglalkozik az albán eseményekkel, amelyekre ma délután került sor Tiranában.

Ma ült össze ugyanis az alkotmányozó ülés, amely eldőlt Albánia sorsát Olaszország oldalán.

Az Albániában lévő olasz csapatok főparancsnoka keddi délelőtt repülőgépen Tiranából Skutariába érkezett, ahol küldöttséget fogadott, amely biztosította Olaszországot a város lakosságának hűségéről. Hír szerint Albániában az élet rendes keretek között folyik.

Tiranából jelentik: Az albán nemzet ma döntött sorsáról. Ma délután ült össze a tiranai parlamentben az alkotmányozó ülés, amelyen résztvettek tíz albán tartomány küldöttei és a három vallásfelekezet, a katolikus, a muzulmán és a görögkeleti egyház legfőbb megbízottjai.

Délelőtt fél 11 órakor három hatalmas olasz bombaható repülőgép érkezett Tiranába. Az elsőben Ciano gróf olasz külügyminiszter érkezett meg, az olasz milícia altábornagvi egyenruhájában.

Az összegyűlt csapatok megismerése után Ciano gróf fogadta az albán állami főtisztviselők üdvözlését, akik az albán nép nevében hűségnyilatkozatot tettek. Ezután az olasz külügyminiszter a tiranai városházára ment, ahol bemutatott neki a város vezetőit, majd pedig fogadta az egyházak képviselőit.

Görögország köszönete Rómának

Rómából jelentik: A római görög követ nyilatkozatot nyújtott át az olasz külügyminisztériumban. A görög miniszterelnök ugyanis utasította a római görög követet, hogy fejezze ki köszönetét az athéni olasz ügyvivő által átvitt közzétett kijelentésekért, amelyeket Mussolini miniszterelnök tett a fasiszta kormány nevében és amelyben a fasiszta kormány a leghatározottabban biztosította Görögország területi sérthetlenségét.

Metaxas görög miniszterelnök kijelentette, hogy a nyilatkozat után az a meggyőződése, hogy nem történhetik olyan esemény, amely megzavarhatná a hagyományos barátságot, amely a két országot minden időben egyesítette.

Anglia nem küld repülőgépeket Görögországnak

London. (Rador.) Hivatalos helyen határozottan visszautasítják azt a külföldön elterjedt hírt, mintha Anglia 300 repülőgépet küldene Görögországnak, annak ellenében, hogy hadihajói a görög kikötőkbe szabadon befuthassanak. A Havas távirati ügynökség ehhez hozzáfűzi, hogy az angol kezességet eddig még nem határozták meg véglegesen és minden valószínűség szerint Görögország semmire sem kötelezi magát.

Tartalékos behívások Olaszországban

London. Rómából érkező jelentés beigazolja azokat a híreket, amelyek szerint az olasz hadügyminisztérium intézkedésére újabb tartalékos korosztályok vonultak be katonai szolgálattételre.

Páris. A Havas távirati iroda jelenti: Rómából érkezett jelentések szerint, a kormány összeesen tizenöt évfolyamot hívott fegyverbe. A tartalékosok és a tényleges hadsereg létszáma megközelíti a hárommilliót. Ebben a három millióba beleszámítódik az Albániában működő hadsereg létszáma, az Abesszíniában, Tripoliszban állomásozó és szintén hadilétszámra megerősített hadseregek létszáma.

Róma. A Stefani-ügynökség a tartalékosok behívására vonatkozólag a következő hivatalos jelentést bocsátotta ki:

— A kormány az 1909. és 1902. évfolyamokat a maguk teljességében katonai szolgálattételre behívta, továbbá az 1917—1918. évfolyamokat. Ezenkívül behívták bizonyos arányban az 1919-iki évfolyamokhoz tartozó katonaköteleseket is. Katonai behívókat kaptak más évfolyamokhoz tartozó tartalékosok

is. Abban az esetben, ha rendkívüli viszonyok nem következnek be, újabb behívások nem fognak bekövetkezni.

Jugoszlávia elővigyázatos...

Belgrád. Jugoszlávia a nemzetközi helyzet kiéleződése következtében rendkívüli katonai intézkedéseket léptetett életbe. Több tartalékos korosztályt hívott fegyverbe. Főleg a harmadik hadsereg körzetében következtek be ezek a nagyarányú behívások.

Jugoszlávia több városában tegnap olaszellenes tüntetések zajlottak le.

Belgrád. (Rador.) Jól tájékozott politikai körökben határozottan cáfolják azokat a híreket, mintha Jugoszlávia bármilyen természetű csapatösszevonásokat eszközölt volna az Albán határon, vagy az Adria partvidékén. Mindössze az történt, hogy az albán menekültek esetleges beözönlési kísérletének megakadályozása érdekében megerősített őrségeket állítottak fel a határon. Amikor azok, akik valóban menekülni szándékoztak Albániából, értesültek arról, hogy Zog király Görögországba menekült, visszatértek lakóhelyükre. Albániában egyébként olyan hírek vannak forgalomban, hogy a király a hegyekbe menekült és onnan ellenállást készít elő.

Ismét napirenden a német-lengyel viszony ügye

Mialatt pedig a világ figyelme az albániai események felé fordul, a lengyel-német viszonyban is új események előjelei mutatkoznak.

A Daily Telegraph berlini tudósítójának értesülése szerint Lipski berlini lengyel nagykövet kedden Varsóba utazott és magával vitte Ribbentrop külügyminiszterrel folytatott tárgyalásokról szóló jegyzőkönyvet. Az angol lap tudni véli, hogy a német kormány öt pontba foglalta össze azokat a követeléseket, amiket Lengyelországgal szemben támaszt. Ezek a pontok a következők:

1. Németország követeli a Lengyelországban élő német kisebbségek egyenjogúságát.

Cica az egérfogóban

Irtó: Kóbor Tamás

A költő (villamos kézilámpával a tükör előtt, gondosan végigkémleli a homlokába csapott haját).

A művész: (az ajtóban cigarettázva megáll, nyájasan): Megbolondultál?

A költő (rá se nézve, magához inti).

A művész: Mit keresel a hajadban? Csak nem...

A költő: Te sem látod?

A művész: De igen.

A költő: Ugye?

A művész: Igen, a hajadat.

A költő: Ehhez nem kell fényes nappal villamoslámpa.

A művész: Hát mit?

A költő: Az ősz szálakat.

A művész: Összetéveszted magadat az apáddal.

A költő: Nem. Kell, hogy ősz hajszálaim legyenek.

A művész: Ha Isten éltet, meglesznek.

A költő (lekattintja a lámpát): Új, kedvesem, ül az ölembe ide.

A művész (megteszi és kisimítja homlokából a haját): Végre egy okos szó.

A költő: Nem én találtam ki. Idézet Szeptember végénből.

A művész: Csakugyan! De most december eleje van.

A költő: Szívemben szeptember vége. Nézd, öregem, neked meg kell értened. Huszonhat éves vagyok, ebben a korban ő már halott volt.

A művész: És?

A költő: És érezte, amit én, hogy nem soká élek.

A művész (mérgesen): És most tudni akarod, hogy eldobom-e egykor az özegetyi falytot? (Megcsókolja, még mérgesebben.) Hát felvilágra: fogadd részvételemet, de este játszom és ilyen számsággal nem rontom a hangulatomat.

A költő (sóhajtván): Gondolod, hogy számátság?

A művész: Dehogyan is. Tudom. És nekem ne szimulálj.

A költő: Isten bizony, nem szimulálók. Lehet,

hogy a tüneteknek tulzott jelentőséget tulajdonítok, de hiszek bennük.

A művész: Mik ezek a tünetek?

A költő: Hát tudod, nehéz részletezni őket. Egybefoglalva: olyan öregnek érzem magamat.

A művész: Erről én is tudnék.

A költő: Ne mókázz, a dolog komoly.

A művész: Jó, komoly leszek. Tehát öregnek tartasz engem?

A költő: Nem téged.

A művész: Mikor a férj öregnek érzi magát, öregnek tudja a feleségét.

A költő: Ha ilyen alpári vagy, ne is folyassam. Igaza van már nem tudom kinek, hogy az ember mindig magános marad.

A művész: Jó, beszélj hát úgy, mintha itt sem volnék.

A költő (kiabálva): De neked akarok megnyilatkozni!

A művész: Akkor ne légy magános.

A költő (megcsókolja): Most már tudom, hogy itt vagy.

A művész: Hallgatlak, mint anya a gyermekét.

A költő: Vagy mint gyermek az apját.

A művész: Vagy mint feleség a férjét.

A költő (elragadtatva): Ugy, ugy! (Rágyujt.)

A művész: Ne dobd el a gyufát! (Rágyujt egy új cigarettára.) Tehát?

A költő: Most, hogy így vagyunk, már nem is érzem magamat olyan öregnek.

A művész: Na látod!

A költő: De aztán majd újra annak érzem magamat. Tudod, még a tüdőbajos is folyton azt hiszi, hogy nem is tüdőbajos. És a hátgerincsorvadásnak is vannak napjai...

A művész: És az okos embernek is vannak bolond órái.

A költő: Olyan goromba vagy, mintha hájjal kengetnéd a lelkeket. Hát mondd csak — huszonhat év nem sok egy fiatal embernek?

A művész: Mikor tizenöt éves voltam, udvarolt nekem egy husz éves medikus. Undorodtam tőle, hogy olyan vén.

A költő: Most pedig huszonkettő vagy...

A művész: Tizenkilenc.

A költő: De drágám, előttem nem kell...

A művész: Tizenkilenc, érted? És most huszonhat éves férjem van és olyan taknyosnak érzem az én érett korom mellett.

A költő: Mikor megismerkedtünk — lássuk csak...

A művész: Nem hagyod abba? Ha ma huszonkét éves volnék, nem mennék férjhez egy huszonhat éves gyerekeemberhez.

A költő (kezét simogatja): Köszönöm. De látod, a tünetek...

A művész: Halljuk végre ezeket a tüneteket.

A költő: Hol is kezdjem hát — de ezt te nem értheted.

A művész: Sok mindennek nem volt értelme, mégis elmondtad.

A költő (kitörve): Beérkeztem! Tudod, mit jelent ez? Hogy megsemmisültem. Hogy nincs gondom, nincs adósságom. Ha hónapokon át süttetem a hasamat, a pénz csak úgy dül munkáért, melyet már régen megfizettek. Kényelmes lakás, minden ajtó nyitva előttem, az uccán ujjal mutatnak rám, ni-ni a költő!

A művész (részvétellel): És a legnagyobb baj, hogy van feleséged.

A költő (szinte zokogva): És van feleségem! Az a nő, akinek eléréséről egyre álmodoztam, akít boldoggá, gazdaggá akartam tenni, akiért fájt a lelkem, ha dideregni és éhezni láttam. Almainm álma, vágyaim vágya volt, ha egy versenért megkapjam az öt pengőt — az ő számára, etethetem, itathattam és biztathattam: ne csüggedj, oly magasra emelek, úgy elhalmozlak minden gazdagsággal, ahogy nőt csak el lehet halmozni.

A művész: Meg is tetted.

A költő: És ezért többé nem tehetem meg. Mindened meg van, de én elvesztettem a célt, mert el van érve. Az akkori feszültséget, mert nem kell akarni, a küzdelmet, mert a sültgalamb szájamba repült, a hitet, hogy irni nagy dolog, mert nem az, ha annyi pénz jár érte. Hogy küzdhetnék érte, mikor már elértelek és mi sarkalljon, ha már minden meg van? És miről álmodjak, mikor minden álomból valóság lett?

A művész: Te szegény szerencsétlen!

A költő: Ne gunyolódj, mert igazam van. Mi volt az elemem? A szegénység, nyomor. Mi volt az étvágyam? Az éhség. Mi volt a költészetem? A messze távolból incselkedő dicsőség. Egy borjupörkölt! Ha mégegyszer hiába vágyódhatnék egy borjupörkölt után! Nem vetted észre, hogy amióta nem vágyódhatok borjupörköltre, füstös kiskocsmában, azóta nem irtam verset?

A művész: Koplalj két napig és ugyanazzal az éhséggel megeszed a töltött galambot is.

A költő: Mesterkelt komédia volna és a töltött galamb nem ötven filléres borjupörkölt. Emlékszel? A múlt héten nem jöttem előre. Hazudtam,

2. Németország ragaszkodik ahhoz, hogy Danzig újból visszakerüljön az anyaországhoz.
3. A német kormány követeli, hogy Lengyelország megengedje a korridoron keresztül való autót út építését.
4. A német kisebbségek által lakott lengyel területek visszacsatolandók.

5. Bizonyos más irányú kedvezményeket is követel a német kormány a lengyel kormánytól.

Más sajtóhíradás szerint az angol lapnak ez a jelentése csak fenntartással fogadható el, mert német részről cáfolják, hogy Rippentrop ilyen feltételeket állított volna fel.

Varsóból megerősítik a hírt, hogy a berlini lengyel nagykövet tegnap repülőgépen visszaérkezett Varsóba, hogy kormányának jelentést tegyen. Mint ismerte, a német kormány azt a követelést támasztotta Lengyelországgal szemben, hogy a behívott

600.000 tartalékost azonnal szereltesse le és küldje haza. A lengyel kormány pedig ezt a követelést visszautasította.

A berlini lengyel követ állítólag rendkívül nagyfontosságú tényeket közölt Beck külügyminiszterrel.

London. (Radior.) A Lengyelországnak átnyújtott követelésekkel kapcsolatosan a Reuter ügynökség azt jelenti, hogy Németország bizonyos megfontolási időt engedélyezett Lengyelországnak, hogy a követelésekre válaszoljon s egyben biztosította, hogy ez alatt az idő alatt semmiféle intézkedést nem tesz. Nem kétséges, hogy Németország erőfeszítéseket tesz arra nézve is, hogy békes megegyeződést létesítsen Lengyelországgal mindazon problémák tekintetében, amelyeket Németország a maga szempontjából életbevágóan fontosnak tekint.

kormányhoz, amelyben bejelentette, hogy Magyarország kilépését tudomásul vette és erről értesíti a népszövetségi tagállamokat.

Csáky István gróf, a nemzetközi munkaiügyi hivatalhoz is táviratot intézett, amelyben hangsúlyozta, hogy a magyar kormány továbbra is részt akar venni a nemzetközi munkaiügyi hivatal munkájában.

Csang-Kai-Sek új offenzívát kezdett

Tokió. Megirtuk, hogy a tokiói angol nagykövet egy héttel ezelőtt Shanghaiba utazott, hogy ott a Kinában akkreditált angol nagykövettel tárgyalásokat folytasson. Most a tokiói nagykövet visszaérkezett a japán fővárosba és az újságírók kérdéseire kijelentette, hogy Shanghaiban székülő kollegájával nem tárgyalt politikai kérdéseket. A japán újságírók mindazonáltal azt hiszik, hogy Shanghaiban nagyfontosságú kérdéseket beszéltek meg. A japán újságok attól félnek, hogy Anglia, Franciaországgal és az Egyesült-Államokkal egyetértésben nyomást akarnak gyakorolni a japán kormányra. Az újságok kijelentik, hogy történjék bármi, Japán továbbhalad az eddig folytatott úton.

Most már a japán lapok is beismerik, hogy Csang-Kai-Sek Sang-ging tartomány déli részében megkezdte korábban bejelentett általános támadását a japán csapatok ellen. Tokiói jelentések szerint a kínaiak támadásait elkésztették harcok után a japán csapatok visszaverték.

Londonból jelenti a Reuter ügynökség, hogy Csang-Kai-Sek kormánya 180.000 fontos megrendelést juttatott angol cégeknek a Birmából Yü-Nan tartományba vezető modern vasútvonal megépítésére. Ez a vasútvonal rendkívül nehéz terepen halad végig és arra van hivatva, hogy Birmából közvetlenül szállítható nyersanyagot és hadiszert a Kína belsejében harcoló kínai csapatoknak.

Baran Coriolan dr.

Több fontos **belügyi alminiszter Aradon** kérdést tárgyalt meg Vlad Alexandru tábornok-polgármesterrel

Előkelő vendége volt szerdán délelőtt Aradváros polgármesterének. Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter, aki még husvét előtt Temesvárra érkezett és az ünnepet ott töltötte családjával, gépkocsin visszautazóban Bucurestibe, Aradot is érintette, ahol felkereste Vlad Alexandru tábornok-polgármestert, akihez régi baráti kötelékek fűzik.

A belügyi alminiszter több mint egy órát töltött a polgármesternél akivel hosszasan el-

beszélgetett és Vlad Alexandru tábornok-polgármester természetesen felhasználta az alkalmát arra is, hogy több fontos helyi vonatkozású kérdést az alminiszter elé terjesszen. Baran Coriolan dr. jóakaratu érdeklődéssel hallgatta az előterjesztéseket, amelyeket beható vizsgálat tárgyává tesz. Az aradi városháza előkelő vendége gépkocsin folytatta utját Brasón keresztül Bucuresti felé.

A Népszövetség hivatalos jelentése Magyarország kilépéséről

Budapest. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Csáky István gróf külügyminiszter távirata, mely Magyarországnak a Népszövetségből való kilépését jelentette be, tegnap délután 6 órakor érkezett meg Genfben a Népszövetség főtitkári hivatalához.

Avenol népszövetségi főtitkár hivatalos jelentést adott ki Magyarországnak a kilépéséről és a hivatalos jelentésben szószerint ismertette Csáky gróf táviratát.

Avenol főtitkár táviratot intézett a magyar

hogy a Hungáriában találkozóm volt. Angyal földön jártam és elhatároztam, élvezni fogom a régi nyomort. Beállítottam egy csapszékbe, megfulladtam a büztől, emelyegtem a piszoktól. Borjupörköltet rendeltem és erőszakkal lenyeltem. Ötven fillér. És ittam egy pohár pállott, hanzlis sört — huszonöt fillér. Aztán magamhoz inttem a pincért, aki gazda volt: Kocsmáros uram, most dobjon ki, vagy hívasson rendőrt — mert urnak látszom, de egy vasam sincs.

A művész: Nagyszerű! És?

A költő: A csapláros szélesre húzta a pófáját. Ó mester, mondta, akár egy esztendeig ne lássam egy fillérjét sem. — Hát ismer? Ki ne ismerné a Mestert? — rohögött a gyalázatos és szegyenkezve rá kellett hagynom, hogy csak tréfáltam.

A művész (kacagva): Ugy kellett neked!

A költő: Egy rohadt anygalföldi csapláros! Ha nem ismer, kidob, vagy elszedi az órámat. De a Mester nagy művel! Ötven éves koromban bábér, miyen pihenek, huszonhat éves koromban pedig már ötven évesnek érzem magamat.

A művész (bólgat): Hogyne, az embernek még gyereke sincs és már is nagyapa.

A költő: Ezt hogy értem?

A művész: Ahogy én értem a te számárságodat. Hát van gyereked?

A költő: Nincs.

A művész: És ha volna, huszonhat éves korodban lehetne unokád?

A költő: Nem, de én képletesen...

A művész: Én pedig nem képletesen látom, hogy számár vagy.

A költő: Nem számár, hanem ázott rakéta, vagy kiégett vulkán.

A művész (szomorúan): Életemben nem kaptam ilyen józút.

A költő: Ne kacagj, mert nem viccet mondtam.

A művész: Honnan tudhattam volna?

A költő: Mióta nincs szükségem öt pengőre, nem írtam verset. Mióta pénzem van, nem tudok dolgozni. Ültesd a kubikust bársony székbe és nem tud kubikolni.

A művész: És szórd a malac elé a gyöngyöt, nem tudja megenni. Kubikus vagy, malac vagy, nem költő. Idézni tudsz, de sohasem tudtad volna megírni a Szeptember végét.

A költő (sértődötten): Kérlek, ő sem tudta volna megírni, a Beszkidi sajtókirálynőt.

A művész (boldog elrövelésben): Kétszáz. Zenegyszer íatszottam!

A költő: És adták száz külföldi színházban, nem tudom hány ezer estén és vetítették moziban, nem tudom hány millió embernek. És dült a pénz és besepertem, mintha croupier volnék. És az eredmény?

A művész: Pénzed van.

A költő: Igen és megírtam a Ciprusi kefekötőt és megbuktam vele.

A művész: Hát innen fuj a szél?

A költő: Igenis, innen. Hogy megbuktam, mert rossz darabot írtam és most itt ülök üresen, mint egy pezsgőpalack, holott eddig egy palack pezsgő voltam.

A művész: És ezt a gazdagság teszi.

A költő: Igen, a gazdagság. Az én költészetem gyökere a szegénység, ebben a mostani televényben megütötte a guta. Nem tudok dolgozni és az öregség, huszonhat éves életkorban tizszeres öregség.

A művész (haját simogatja): Megifjitsalak?

A költő: Öregem, nem szerelemről van szó.

A művész (pattogva): Erről ne is legyen szó! Nem tudsz dolgozni, mert pénzed van? És arra nem gondolsz, hogy azért van pénzed, mert engem nyomorogni hagysz?

A költő: Te — te nyomorogsz? Ebben a lakásban, ebben az uri módban?

A művész: A móré is azzal állított be feleségéhez: Urinóvé tettelek és elébe rakott egy döglőt malacot.

A költő: Micsoda?

A művész (mérgelesen): Akármilyen nagy költő lettél, mégis sátoros cigány maradtál. Nézd meg a Munci Mancit — van-e akkora művész, mint én? És kilenc bundája van, nekem három. Nézd az ő gyöngysorát és mérd hozzá az én karikötőmet, melyekben itt-ott páváskodik egy valódi trassz. Ezüst autót hajl libériás sofförrel az oldalán, — nem láttad véletlenül azt a taxit, mely az enyém volna? A kalapjaim? Az uccán végigmegyek és fitymálva báméskodnak utánnam: ezt a

kalapot már két hét előtt láttam. És a ruhám, a cipőm...

A költő: Elég, elég!

A művész: Én is azt mondom, most már elég! Gyöngysort akarok, ezüst autót akarok, tiz bundát és egy nyaralót a Balatonon és egy testhez-álló birtokot öreg napjaimra.

A költő: És futja a pénzből mindegy?

A művész: Dehogy futja, de dolgozd össze. Ha a költészethez csak a kell, hogy ne legyen pénzed...

A költő: Ragyogó! Drága öregem, megfogytál! Ugy érzem magamat, mint... mint...

A művész (kacagva): Mint cica az egérfogóban.

A költő (felpattan): Cica az egérfogóban! (Táncolva.) Megvan!

A művész: Micsoda?

A költő: A cim az új bohózatához! Hamar csókolj homlokod — már jön a meséje is és hamar a muzsacsókot (Megkapja az orrára.) már itt is van! Az áthercegnő, aki meg akarja fogni a valódi herceget, aki szintén átherceg és meg akarja fogni az áthercegnőt, akit valódi hercegnőnek hisz. És megfogják egymást és boldogok, mert mind a kétőnek sikerült magába szerelmesíteni a másikat. És mind a kettő csepürágó, de boldogok, mint a valódi hercegek és a két cica egymást fogta az egérfogóba.

A művész (boldogan): Világsiker lesz!

A költő: Hagyj magamra, már dolgozik a fantáziám.

A művész (még boldogabban): És meg lesz az ezüst autó?

A költő (magánkívül a hevüléstől): A libériás inassal és négy lóval!

URANIA premierzozgó TEL: 12-82

MA UTOLJÁRA:

Deanna Durbin „Három kis ördög”

3-kor másfél órára

5, 7, 15 és 3, 30

URANIA PREMIERMOZGÓ TELEFON: 12 82

Holnap premier!

A francia és osztrák színjátás és az **CHARLES BOYER** egyetlen ideai filmje amerikai rendezés együttes diadala!

„Tűzes éjszakák”

Fékevesztett szenvedélyek, gyilkos indulatok, ünfeláldozó szerelem. az alvilág rejtélyes életörvényeiben:

HEDY LAMARR (KIESLER) és Sigrid Gurie-vel.

A nemzetvédelmi ipar fejlesztése

Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottságának tegnapi ülésén szóba került a nemzetvédelmi ipar fejlesztésének tervezete. Ezen iparágak részére minden támogatást megadnak, ami a nyersanyag ellátást, a pénzügyi ellátást és a megfelelő munkaerő biztosítását jelenti.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen

JAWOL

ROOSEVELT TITKA

Feljegyzések Roosevelt elnök dolgozószobájában

Washingtonból jelentik: A kerti kapu előtt nem áll ör. Besétálhat mindenki, akinek kedve van a Fehér Ház kertjén keresztül venni útját. A kis fehér oldalépület ajtajánál azonban már uniformis os örök igazoltatják a belépőt. Itt meg elegendő volt egy újságíróismerősöm barátságos karonfogása, hogy bejussak. Újságíró vagyok, rendben van. De aztán még két kis ajtón keresztül kellett áthaladnom, mielőtt a kerek kis napfényben fürdő dolgozószobába jutottam és minden ajtó előtt két szúrós szemű cerberus áll, akik már csak azokat engedik be, akiket a külügyminisztérium sajtófőnöke és a képviselőház sajtótribünjének igazgatója ismert.

De aztán százegynéhány újságíró társammal ott állok a zsufolásig telt kis szobában, amelyben a világszenzációk születnek.

Ujlenyomat és halászat

Aki európai államférfiak sajtókonferenciáihoz szokott, nehezen tudja elképzelni, mi ez a hetenként kétszer ismétlődő elnöki sajtókonferencia. Vidám és könnyed hangulatú, a rögtönzött kérdésekre adott rögtönzött feleletek során mindenki beszél itt az elnök, ami az Egyesült Államok valamelyik polgárát érdekelheti.

Elmondja: most határozták el, hogy az Egyesült Államok minden polgárától vesznek új lenyomatot. Ő maga már meg is kezdte, hogy jó példájával serkentse polgártársait és megérttesse velük, hogy ezt az adminisztratív intézkedést ne tekintsék zaklatásnak. Elmondja, milyen halakat fogott legújabb halászkirándulásán és elmondja, mi a véleménye a semlegességi törvényről. Pályázatot hirdet a Fehér Háza bejáratos újságírók között egy új „slogan”-ra a nem tulságosan népszerű „business appeasement” akció elnevezése helyett. Nem jó a jelszó, mert valahogyan azt mutatja, hogy a Roosevelt-adminisztrációnak most „megbékítésre” van szüksége az amerikai gazdasági élettel szemben, melyet eddig súlyosan érintettek gazdasági és szociális intézkedései...

A sajtókonferencián a napi politika nagy és kis kezdeményezései kerülnek megvitatásra és a sajtó kitűnő kísérleti terület egy új idea vagy terv kipróbálására.

Roosevelt elnök ezekből a hetenként kétszer megismétlődő baráti megbeszélésekből valódi szenzációt csinált.

De nemcsak a szenzációk miatt járnak ide százával az újságírók, hanem azért is, mert jól érzik magukat ezeken a megbeszéléseken. Roosevelt nagy titka, hogy egyéni sugárzó varázsával meg tudja nyerni még politikai ellenfeleit is.

A „kitűnően kormányzott mosoly”

Nézem ezt a nem mindennapi embert, akinek béna lábait eltakarja az íróasztal és akinek erre a rettenetes hendikepére csak a fal mellé támasztott két hatalmas kampós sétatbot emlékeztet. (Az amerikai sajtóban, amelynek szabadságát semmiféle felső hatalom nem korlátozhatja, megszeghetetlen szabály, hogy az elnök testi fogyatékosságát sem írásban, sem képen sohasem említik.) Így úgynevezett hihetetlen életerő, aktívitás és energia sugárzik Franklin Delano Roosevelt-ből. Mozgékony arcának játékát az újból és újból visszatérő szinte kormányozható mosoly dominálja, amelynek során kivillannak pompás fogai. Ennek a mosolynak nehéz ellenállni. Kedves és lekötelező, derűs és életerővel teli. Egy-egy jónak ítélt tréfa után (akár más mondta, akár saját maga) vaskos hahotává terebélyesedik. Egy-egy kellemetlen kérdésre adott rövid felelet után olyan elutasító tud lenni, hogy nem lehet vele további kér-

dezéssel szembeszállni. Hódít és rendre int, megnyúlásra csábítja az ellenfeleket és bátorítja a barátokat, elfeledte a gondokat és megacélozza a tehetekész akaratot, elnémítja az aggodalmakat és rózsás színbe öltözteti a reményeket.

Roosevelt népszerűsége

Hogy áll a népszerűséggel Roosevelt elnök? Mióta itt vagyok Amerikában, állandóan keresem a választ erre a kérdésre. Nehéz kibogozni a valóságot, mert Amerikában mindenki kritizál. Kritizálnak az ellenfelek, kritizálnak a barátok is. Ha az újságot olvasom, tele van kritikával, a vezércikktől kezdve a legutolsó napihírig. De aztán ha leülök beszélgetni megrögzött republikánusokkal és a hosszú vádbeszédek után megkérdeztem tőlük, mit tartanak Roosevelt népszerűségéről, dühnyöggel, vállvonogatva vallják be: népszerűbb mint valaha.

Vannak ellenfelei, akik szeretik és vannak barátjai, akik haragszanak rá. Ennek mély magyarázata, hogy Roosevelt egyénisége, aktivitása nem szorítható bele pártkeretekbe, pártprogramba. Akik valamikor legfelsőbb tanácsadói voltak, ma elkeseredett politikai, esetleg személyes ellenfelei. De ezek az ellenfelek néha csak az alkalomra várnak, hogy bebizonyítsák az elnöknek: szívük mélyén még sem haragszanak rá. Itt van például General Johnson esete, aki mióta kiesett a New Deal adminisztráció vezető posztjából, napról napra írja briliáns és keserű cikkeket, kielhegetetlenül ostromozva a Roosevelt-adminisztráció bűneit, baklövéseit és főképpen az elnök munkatársait. De a minap mégis General Johnson volt az, aki egy társadalmi egyesület küldöttségét vezette Roosevelthez, hogy emlékeztetést nyújtson át az elnöknek népjóléti munkásságáért...

Roosevelt titka, hogy kitűnő intuícióval választja ki mindenkor tanácsadóinak és néha ellenfeleinek ötletei közül azokat, amik éppen megfelelnek a néphangulatnak. Megesik néha vele is természetesen, hogy tével. Hogy valami új törvényjavaslat nagyobb ellenállást vált ki, mint remélte. Ilyenkor, ha érzi a közvélemény igazi ellenállását, nem erőszakolja a dolgot. Megváltoztatja terveit.

Harcolni is tud, természetesen. A New Deal hat esztendeje alatt több harcot folytatott a közéleti hatalmasságai ellen, mint más elnökök évtizedek alatt. De csak akkor harcol, ha érzi az ország többségét maga mögött...

Azok az időnkénti szavazások, amiket a „Közvélemény Kutató Intézet” rendez időnként, azt mutatják, hogy Roosevelt elnök népszerűsége ország-szerte csak néhány százalékkal ingadozik.

Az elnök és a törvényhozás

Sokszor vádolják azzal, hogy tulságosan keményen befolyásolja a törvényhozást.

Kétségtelen, hogy Amerikában az elnöknek a törvénykezdeményezés körül sokkal nagyobb szerepe van, mint egyéb európai elnököknek vagy uralkodóknak és az elnöknek ez a szerepe igen erősen érzik az amerikai törvényhozáson.

A Roosevelt-politika valódi és látszólagos ingadozását onnan erednek, hogy az elnök természetesen csak olyan törvényekkel kormányozhat, amiket sikerül a parlamenttel megszavaztatnia. Már pedig a kongresszus nehezen „kormányozható” és kiszámíthatatlan. Időnként olyan ellenállás mutatkozik magában Roosevelt pártjában, aminek leküzdésére nem elég az elnök erős egyénisége sem. Ilyenkor Roosevelt frontot változtat és kerülővel indul a távoli cél felé.

Hat éves elnöksége alatt számos olyan reformot hozott, amely megbukott. De azt még ellenfelei is elismerik, hogy reformjainak nagyrészt

lehetetlen kitörölni az állam és a társadalom történetéből...

— F. D. R. — mondta nekem Roosevelt egyik legnagyobb politikai ellenfele, nem teoretikus, nem az elveivel gondolkodik, hanem az intuíciójával. Nem a dogmák irányítják, hanem az élő és változó vezérgondolatok...

— Nem szent ő sem, persze, hogy nem az. Épp olyan jól ért, ha nem jobban, a napi politika kis és nagy fortélyaihoz, mint ellenfelei. És használja is a politikai életnek mindazokat a fegyvereit, amelyek nélkül nem kormányozhat egy elnök sem Amerikában. Ő is tudja, hogy a politikai barátok elhelyezése jó vezérpozíciókban milyen fontos, de azt is tudja, hogy néha éppen ezek az elhelyezett barátok milyen megbízhatatlanok. Tudja, hogy milyen szükség van megbízható tanácsadókra, de azt is tudja, hogy a tanácsadókat időnként cserélgetni kell... És cserélgeti is.

Él és verekszik, harcol és visszavonul.

Egy „igen” és egy „nem”

Iszonyuan otthonosnak érzi magát ebben a megszokott környezetben, a meghitt parancsnoki hidon. Mintha soha semmi nem történehetnék másképpen, mint ahogyan ezt innen a Fehér Ház kis munkaszobájából óhajtja és elrendezi...

Csak amikor mosolygós arcáról, nyugodt vonásairól, jól kiszámított és hatásos mozdulatairól a kezére téved a tekintetem, akkor látom, hogy ez a nyugodt és biztos ember, aki egy vezényeli ezt a százfejű újságírózsenekart, mint egy bravuros karmester, aki olyan biztos ura kifejezésének, arcizmainak és szavainak, mint egy pompás színész, milyen ideges. Husos ujjai, a szelid és vidám arca idején, a gondtalan, hanyagul odavetett szavak közben szakadatlanul, idegesen dobognak a szék karfáján.

Most hirtelen, egyéniségének elemzése helyett, a szavaira figyelek.

És megértem az idegesség okát.

Valaki megkérdezte: hozzájárult-e az Egyesült Államok semlegességi törvénye a világbéke kiépítéséhez, fenntartásához?

És az elnök válaszolt: amennyiben erre a nagy kérdésre egyetlen szóval lehet válaszolni, a válasz csak ez lehet: nem.

És amikor valaki tovább folytatja a kérdést és megkérdezi:

— És vajon ez a törvény hozzájárult-e a háborúk elharapódzásához világszerte? Az elnök erre is röviden felel: Bizonyos tekintetben igen.

Ennyi volt az egész. Aztán még hosszú fejtegetés következett annak illusztrálására, hogy az elnöknek egyáltalán nem könnyű a törvény értelmében kinyilatkoztatnia, a világ melyik táján folyamatban levő melyik konfliktus nevezhető: háborúnak. Históriai példákkal illusztrálja, hogy előfordult már a történelem során is, hogy valóságos tengeri csatákat vívtak Amerika partvidékén, a napoleoni háború idején például francia hajók zsákmányoltak amerikai hajókat; az amerikai flotta kivonult, elpusztított néhány hajót és megfeszítette az amerikai vizeket a zsákmányolóktól. De mindez megtörtént anélkül, hogy egyik fél is háborút üzent volna... De ezt a hosszas magyarázatot már az újságírók alig hallják. Mert az előbbi néhány szócska, aminek kimondása előtt Roosevelt olyan idegesen dobolt a székének karfáján, szenzációs, végleges hadüzenet volt a semlegességi törvény ellen. Már valamennyien a telefonhoz rohannak, hogy jelentsék: az elnök kimondta a döntő szót.

AIGNER LASZLÓ.

CORSO-MOZGO MA SZUNET

Péntektől az utolsó évek legmonumentálisabb filmje:

Sanghai lángokban

Inkijinoff, Charles Vanel, Erich v. Stroheim, Susy Prim.

Központi tájékoztató szolgálat bevezetését célozza a lakóbejelentés új rendszere

Csak különleges engedéllyel lehet házmestereket alkalmazni — A lakások sorszámozását már végre kell hajtani

A jövőben csak husz leí lefizetése ellenében nyújt tájékoztatást a népesedési hivatal

Tegnap számunkban megkezdtük a „Bérlők azonosságának bejelentése” címet viselő és a lakóbejelentés új módjait szabályozó törvény végrehajtási utasításának ismertetését, illetve a végrehajtási utasítás szövegének közlését, ugyanahogyan az a Hivatalos Közlöny 1939. február tizenötödiki 38-as számában megjelent. Az első

közlemény a háztulajdonosok és lakók kötelezettségeit ismertette és arról tájékoztatót, hogy mit tartalmaz az ugynevezett ingatlannyilvántartási könyv, míg jelenlegi közleményünkben a végrehajtási utasítás egyéb, fontos intézkedéseit ismertetjük az Aradi Közlöny olvasóival.

A lakók bejelentésére szolgáló ingatlannyilvántartási nyomtatványok kitöltése

1. A lakók bejelentésére szolgáló ingatlannyilvántartási nyomtatványok közül — melyeket az ingatlannyilvántartási könyvek mellékleteként kell kitölteni — az 1. és 2. számú nyomtatványt 3-3 darabban kell kitölteni és az ingatlannyilvántartási könyvvel együtt nyújtandók be az illetékes rendőrhatalósághoz.

Az 1. számú nyilvántartási nyomtatvány minden esetben újra kitöltendő — ugyancsak 3-3 példányban — valahányszor a nyilvántartott ingatlan helyzetében változás történik az eredetileg benyújtott nyilvántartási lap adatainak vonatkozásában. Így végleges elköltözés, vagy a bérlemény rendeltetésének megváltozása esetén.

Ugyanez a helyzet a 2. számú nyilvántartási nyomtatványnál is, tehát minden olyan költözéskor, vagy változás esetén 3-3 példányban kitöltendő ez a nyomtatvány, amikor a változás természete a 2. számú nyilvántartási nyomtatvány adatait érinti. Ha a 2. számú nyilvántartási iv adatait illetően részleges változás fordul elő, ennek bejelentése a 3. számú nyilvántartási iven történik, amit szintén 3 példányban kell az érdekelteknek kitölteni.

Ha a kimutatás nem fér el egyetlen iven, akkor másik ivre vezetendő át, mert a hivatalos nyomtatvány megtöltése tilos.

A nyilvántartási ivék valamennyi fajtájánál az a helyzet, hogy egyik láttamozott példányt visszaadják, egy példány az illetékes kerületi rendőrhatalóságnál marad, míg a harmadik példány az illetékes központi népesedési hivatalhoz kerül felhasználás végett.

2. A háztulajdonosok és főbérlők kötelesek az ingatlannyilvántartási könyvhöz mellékelni nyomtatványok valamennyi rovatát kitölteni és az összes adatokért — úgy a nyilvántartási könyvben, mint annak mellékleteit illetően. — az viseli a felelősséget, akinek kötelessége az adatok bevezetése.

A népesedési hivatalok tájékoztató szolgálatának megszervezése

8. A központi népesedési hivatalokra a következő kötelezettségek hárulnak a törvény végrehajtásával kapcsolatosan: a) A beadott nyilatkozatok nyilvántartása az uccák ABC sorrendje és a házak folyószámozása szerint, b) Az ingatlannyilvántartási könyvek ugyanilyen elrendezése azzal, hogy minden ezekkel kapcsolatos munkálatnak napra kell megtörténnie, c) Egyéni nyilvántartási ivék készítése és ezeknek név és foglalkozás szerinti csoportosítása, d) Nyilvántartás készítése a változó tartózkodású lakosság számára és ennek név, cím és érkezési időpont szerinti csoportosítása, e) Az összes bejelentett változások azonnali bejegyzése minden vonatkozásban (házasság, válás, örökbe fogadás, halálozás, lakásváltoztatás, stb.) f) A végzett műveletekkel kapcsolatos bizonyítványok kiállítása, g) A hatóságok és magán személyek által kért, lakhelyre, vagy egyéb ilyen természetű adatra vonatkozó érdeklődések kielégítése.

9. Törvényhatósági városokban a rendőrkerületek vezetőire, városokban a rendőrhatalóság vezetőjére, faluhelyen pedig a csendőrség vezetőjére a következő feladatok hárulnak: a) Az ingatlannyilvántartási könyveknek főkönyvezése, a benyújtás sorrendjében, b) Az ingatlannyilvántartási könyvek második példányának megőrzése és az összes szükséges műveletek haladéktalan elvégzése, c) Az ingatlannyilvántartási könyvekben feltüntetett adatok ellenőrzése.

10. Az ingatlannyilvántartási könyveket az egész ország részére Bucurestiben készítik el,

A valótlan bejegyzéseket és tévedéseket a törvény 3. szakaszának intézkedései értelmében büntetik, 100.000 leitől 2.000.000 leig, illetve 3.000 leitől 10.000 leig terjedő pénzbírsággal.

A büntetés végrehajtását az illetékes pénzügyi hatóságok végzik az elítélt minden ingó, vagy ingatlan vagyonának terhére, fizetési képtelenség esetén pedig a pénzbírság szabadságvesztéssé alakul át, ami részleges kifizetés esetén a kifizetetlen összegre is vonatkozik.

3. A többlakásos házak tulajdonosai kötelesek valamennyi lakást külön-külön és folytatódóan sorszámozni. A sorszámozásnak a földszinten kell kezdődnie és úgy kell megtörténnie, hogy a lakás számát feltüntető tábla (Apartamentul No..) a lakás bejárata felett, jól látható helyen nerverjen elhelyezést.

4. Házigondnokok és házmesterek csak akkor alkalmazhatók, ha a foglalkozás gyakorlásához szükséges különleges munkavállalási könyvvel rendelkeznek. Ezeket a könyveket az illetékes rendőrhatalóságok vezetősége állítja ki.

5. A háztulajdonosok kötelesek az ingatlan bejártánál kifüggeszteni a bérlők névsorát, úgy ahogyan az az 1. számú ingatlannyilvántartási melléklet ivben szerepel. A házmesteri szobában kifüggesztendő az ingatlan szolgálatát ellátó személyzet tagjainak névsora, az egyes személyek beosztásának megjelölésével.

6. A 3., 4. és 5. pontban (a végrehajtási utasítás 9., 10. és 11. szakasza) felsorolt intézkedésektől való eltérés a városok számára a megyei prefekturák által kiadott rendelet értelmében 2000 leig terjedő pénzbírsággal büntetettik.

7. A nyilvántartási nyomtatványok adatait úgy a pénzügyi, mint a katonai hatóságok felhasználhatják.

a bucarestii rendőrprefektúra intézkedései szerint, ellenértékét pedig a háztulajdonos köteles fizetni. Az ingatlannyilvántartási könyvek szétosztását a melléklet-nyomtatványokkal egyetemben a jövedéki pénztár szervei végzik és ezek valamennyi dohánytűzsdében kaphatók lesznek. Az ingatlannyilvántartási könyvek ára darabonként 40 lei, a melléklet-nyomtatványok darabja 3 leibe kerül.

11. Magánosok részéről érkező felvilágosításra vonatkozó kérelmekre az illetékes népesedéellenőrző hivatal 20 lei felvilágosítási illeték ellenében szolgáltatja ki a tájékoztatást.

Az új rendszer életbeléptetése

12. Jelen szabályrendelet a Hivatalos Közlönyben történt közlés napjával lép életbe, ami pedig az ingatlannyilvántartási könyvek gyakorlati alkalmazását illeti, ennek időpontja április 23.

A végrehajtási utasításnak ez a befejező szakasza tehát azt jelenti, hogy a „Bérlők azonosságának bejelentése” címet viselő törvény intézkedései már február tizenötödikén életbeléptek és csak az ingatlannyilvántartási könyvek rendszerének bevezetése történik meg e hó 23-án. Így a lakások sorszámozása, a lakónévsor kifüggesztése és egyéb kisebb jelentőségű intézkedések érvényessége tulajdonképpen már meg is kezdődött.

csupán a hatóságok nem fordítottak még figyelmet a gyakorlati keresztülvitel ellenőrzésére.

Április 17-én utaznak Rómába

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky gróf külügyminiszter

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és Csáky gróf magyar külügyminiszter április 17-én utaznak Rómába, ahol Mussolini miniszterelnökkel és Ciano külügyminiszterrel tárgyalnak. A magyar államférfiak látogatása szervesen összeügg az a külpolitikai tárgyalás-folyamattal, amely már hetek óta folyik Európaszerte. A látogatás három napig tart s a magyar minisztereket Victor Emanuel császár és király is kibailgatáson fogadja.

Bethlen István gróf husvéti cikke a Duna-medence helyzetéről

Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István, volt magyar miniszterelnök a Pesti Napló husvétii számában nagyobb cikket írt, amelyben részletesen foglalkozik a Duna-medence népeinek helyzetével. Cikkében azt írja, hogy a Duna-medence függőben levő kérdéseinek elintézésére a helyzet teljesen megérett és ezeket a kérdéseket a nagyhatalmaknak egy konferenciáján igazságosan meg lehetne oldani. A román-magyar viszony kérdéséről azt írta Bethlen, hogy ezt a kérdést is rendezni lehet, mert erre az időpont most kedvezőbb, mint valaha. Cikkének végén azt a meggyőződését fejezi ki, hogy bár az összes hatalmak fegyverkeznek, a háború mégis elkerülhető lesz, mert egyetlen ország sem vállalja a háború kockázatait.

Tizenkét és háromnegyed millió többlettel zárult Arad-város tavalyi költségvetése

Aradváros pénzügyi szolgálata most állította össze a múlt évi költségvetés pontos mérlegét, ami nagyon érdekes eredményt mutat. Hosszu idő óta először fordult elő ugyanis, hogy a város bevételi és kiadási tételei között a bevételek javára jelentős többlet mutatkozik. Az összes tételek egybevetése után a bevételi rovat 63,515,772 leiben tünteti fel a városi jövedelmeket, míg a kiadások az összes kifizetések eszközölése után csak 50,728,461 leit tesznek ki. Ezek szerint a város költségvetési többlete az elmúlt esztendőben 12,787,311 leit tett ki, amit az idei költségvetésbe már be is állítottak. A pénzügyi szolgálat megállapítása szerint ezt a kitünő mérlegeredményt úgy sikerült elérni, hogy a községi adóterhek viselésének kötelezettségét általánossá tették, felkutatják az összes városi adófizetésre köteles adóalanyokat és megszüntették azt az évekig divó rendszert, hogy jelentős rétegekre egyáltalában nem is terjesztették ki a városi adózás kötelezettségét. Ugyanakkor teljesen lecsökkentették a kiadásokat, az elvégzendő munkálatokat a legszükségesebbre korlátozták, és a már tavalyra előirányzott megvalósítások közül többek elvégzését az idei költségvetés terhére hátrították át.

Április utolsó hetében feloszlatták a magyar törvényhozást

Budapest. A magyar felsőház albizottsága a zsidó javaslaton a következő módosítást fogadta el: Az a zsidó származású egyén, akinek ősei 1848 előtt Magyarország területén laktak és 1939. január elseje előtt megkeresztelkedett, a megkeresztelkedési időponttól számított 20 év múlva teljesjogú állampolgár lesz. Módosította a bizottság a második szakaszt is, amely a frontharcosokra, a rokkantakra vonatkozik. A felsőházat szombatra összehívták és valószínűleg a javaslat plenáris tárgyalása három napot vesz majd igénybe. Hír szerint április 25-én, vagy 26-án kerül sor a magyar képviselőház feloszlására.

HIREK

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnyei: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Hétfőre 600... 840 lei // Negyedévre 210 lei
Félévre 420... // Egy hónapra 70

K. K.

Már napok óta akarok erről beszélni. Találkoztam Konráddal, Konrádot mindannyian jól ismerjük, hiszen változatlan hitással éppen úgy ott ül a kávéházak férzsasztalainál, mint huszonötéztendővel ezelőtt, a füledt nyárban, amikor megszületett. A világért se méltóztatassanak azt hinni, hogy Konrád azért, mert huszontöt évvel ezelőtt született, huszontöt éves is. Szó sincs róla. Konrád negyedszázaddal ezelőtt pontosan úgy nézett ki, mint most. Néha szűke és magas, máskor fekete és alacsony, egyszer kövér, máskor sovány a Konrád, de mindig mindenről jól informált, mindig minden tud, és minden mindenkinél jobban tud. Teljes uve: — talán mondanom sem kell — Kávéházi Konrád.

Ott hagytam el, hogy találkoztam vele. Annára találkoztam, hogy léptem, nyomon belé botlok. Ott ül fölényes mosollyal az alkán a kávéházi márványasztal mellett. Előtte párolog a forró, maximált fekete szivja az olcsó cigarettát, elővigyázatosan, hogy később, a rozsdidőben is jusson még füstölőiválóra. Mert a Kávéházi Konrádok, bár elvették, néha ontmisták, de többségben alaptermészetükhöz a borulátás tartozik. Csak azért rajzoló le ímémét, — akit végeredményben mindenki ismer — hogy elmondhassam milyen a modern Konrád. K. K.-nak (divatos ma betűkre rávillogni a nevet) fontos értesüléssel vannak arról, hogy Mussolininek miért volt szüksége Albániára. Szerinte a most született trónörökös erősen veszélyeztetve népserűségében a Ducet, aki ezt nem tűrheti. Mosolyogva beszél tíz és tizezer repülőbombról, állandó rádióhírekről, amelyek Amerikát semlegesíti, terveiről Chamberlain habozó magatartásáról. Ő tudja, mindez miért van és a rémhírek is nem tévesztik meg. Konrád mindenkit meghallgat és ami egyik pillén be, az a másik szőn nyomban komoly valóságá változva lát harvillágot. Ez még semmi, de Konrádnek már tervei, stratégiai ötletei is vannak a jövő háborújára. Kávéházi Konrád tehát felkészült.

Töle, akár már kezdek is...

(hér...)

— **IDŐJÓSLAT.** Változó felhőzet és a hőmérséklet emelkedése várható.

— **ZURICHI TÖZSDEZARLAT:** Páris 11.87 és háromnegyed, London 20.87 és egynegyed, New York 446. Brüsszel 75, Milánó 23.45, Amszterdam 236.62, Berlin 178.80, Szófia 540, Varsó 84, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.30.

— **Sasfelmérés a Brassó környéki hegyekben.** Nem mindennapi kalandban volt része Nagy Ákos brassói fiatalembernek. Nagy László dr. orvos fiának. A fiatalember több társával együtt huszonnégy elsőnapján a Keresztélyhavásra tett kirándulást. Reggel mintegy 9 óra táiban Nagy Ákos a Touring Club menedékházából a csúcs felé indult egyedül. A csúcsról mintegy 150 méternyire hatalmas, kifejtett sas repült feléje, majd fölé mintegy 10 méternyire egy fura teledett le. A fiatalember hőpályát dobott a madár felé, hogy elriassa, majd tovább akarta folytatni utját. Ebben a pillanatban a sas ismét szárnyra kavott és megtámadta a fiatalembert. Nagy Ákos hegyesvégű siboival védekezett és sikerült is távol tartani magától a sást. A máteres hóban bukócsova jövekezet felé a turista, aki közben segítségért kiáltott. Csak jó 300 méternyi üldözés után repült vissza felé a sas.

— **Felakasztotta magát Temesváron egy aradmezei körorvos.** Temesvárról jelentik: Albeti István, 47 éves, szentannai körorvos néhány nappal ezelőtt Temesvárra utazott s ott a Charlton-szállodában szállt meg. A körorvos hosszabb időn keresztül nem mutatkozott mire a szálloda személyzete gyanút fogva, feltörte a szobájának ablakát. Az ablak kerestéjén ott függött Albeti dr. holtteste. A halál már órákkal ezelőtt bekövetkezett. Te tének oka ismeretlen.

— **Gyógyíthatatlan betegsége miatt vált meg az életől az aradi munkás.** Megírta az Aradi Közlöny, hogy Pocsik János 55 éves aradi munkás öngyilkossági szándékból felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már meghalt. A rendőrségi vizsgálat most megállapította, hogy az életunt gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el öngyilkosságát.

— **Eltemették Deutsch Izso dr.-t.** Szerdán délután 3 órakor nagyszámú gyászoló tömeg mély részvétele mellett helyezték örök nyugalomra dr. Deutsch Izso helyettes közlegyzőt, volt lapszerkesztőt, aki husvét hétfőjén hunyta le örök álmra a szemét. A régi zsidótemető halottsházában ravatalozták fel dr. Deutsch Izso földi maradványait. Dr. Vágvölgyi Lajos, aradi főrabbi a gyászszertartás után meghatóan szép gyászbeszédet mondott, kiemelve az elhunyt kiváló érdemeit amelveket a köz szolgálatában szerzett megemlékezett rokonzenesegységéről, amellyel földi életében annyi barátot nyert meg. A gyászszertartás után a nagyszámú megjelent rokonok barátok, ismerősök és az újságírói kar képviselőiben megjelentek mély meghatódottság mellett adták át kihült tetemét az örök anyaföldnek.

Tizparancsolat

a léries asszonyok részére

Mac West a következő tizparancsolatot állította össze a férjes asszonyok számára: 1. Ne hagyj soha várakozni a drágot. 2. Apold, ha beteg, s hallgass, ha ideges. 3. Mindig csinosan és boldog mosollyal jelenj meg előtte. 4. Soha se beszélj a multadról. 5. Ne dicsérd régi barátai erényét. 6. Ne felejtse el a születésnapját. 7. Dicsérd az izlését, ha bármit vesz neked. 8. Ne zsörtölődj, ha nem vesz semmit. 9. Ne kérdezd, hová jár. 10. Ne faggasd, hol volt, mert ha tisztességes ügyben járt, nem kell alibi, ha pedig más nőnél volt: az a te hibád.

— **Felakasztotta magát egy szolgalegény.** Takács József, 19 éves szolgalegény Kisszentmiklóson öngyilkosságot követett el. A Kolb-malom istállóiban felakasztotta magát. Amikor az öngyilkosságot felfedezték, a fiatal szolgalegény már halott volt. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy az öngyilkosság okát megállapítsa.

— **AZ EURÓPAI ÉS AMERIKAI filmművészet nagy mérközése zajlott le március hónapban a párisi „Madeleine” moziban.** Ezután után vetítették Charles Boyer „TÜZES ÉJSZAKÁK” című filmjét és ennek francia változatát „Péné le Mokot”, amely kevéssel tér csak el az eredeti témától. Az összehasonlítás az amerikai film javára dönt el. A kiállítás gazdagsága, a valóságának megrázó érzékeltetése, a szebb fotográfálás, a cselekményt liketöbbsé tette az amerikai filmben, amelynek befejezése is valóságos érdekes emherihh. Azonkívül az „Extázis” gyönyörű HENY KIESLER-e, valamint Sigríd Gurie szépsége végérvényesen befolyásolták a zsűrit, amelynek vizsgálati szolgálta, hogy az amerikai filmművészet e diadala CHARLES ROYER a nagy francia művész nevéhez fűződik.

— **A Vörös Kereszt közgyűlése.** Vasárnap, április huszonharmadikán délután hat órára hívta össze a Vörös Kereszt aradi vezetősége az egyesület közgyűlését a város háza kistermébe. Ez alkalommal újjászervezik a Vörös Kereszt egyesületet, különös tekintettel az új szükségletekre. A Vörös Kereszt vezetősége felkéri a jótékony közönséget, érezze át az egyesület jelentőségét és iratkozzék be minden jószívű ember a Vörös Keresztbe, fizesse le az egyesületi költségek kezéhez a tagdíjat, akik sorra járják majd az üzleteket, iparvállalatokat és pénzintézeteket. A tagdíjak természetben is kiegyenlíthetők élelmiszer, ruhámmű és hasonló adományok beszolgáltatásával. Különböző a Vörös Kereszt egyesület vezetősége elhatározta, hogy szükség esetén állomási ingyen étkezdét létesít azoknak meleg étellel való ellátására, akiknek ellátása esetleg valamilyen oknál fogva pótlásra szorulna.

A kíváncsi nagyméni

— Hol szolgálsz tulajdonképpen. Emilkém?
— A távirtdász-osztagnál.
— No és mondd, tudsz valami érdekes pletykát?

— **Gyilkolt az inkák kincse.** Peru egykori őslakóinak, az inkáknak sírjait tárták fel az amerikai Howart-egyetem régészeti intézetének tudósai. Az egyik tudós, aki az ásásokat vezette, titokzatos körülmények között megbetegedett. Repülőgépen vitték a legközelebbi város kórházába, ahol nyomban ápolás alá vették. Hiába volt azonban az orvosi segítség, pár nap leforgása alatt meghalt. Hazavitték és az egyetem egyik professzora boncolta fel. A boncolás meglepő eredménnyel végződött. Kiderült, hogy a régész, eddig még ismeretlen baktériumok ölték meg. A baktériumok a kutatás során a perui inka romok között találta régi használati tárgyakról kerültek a tudós szervezetebe. Ezek szerint a baktériumok élettartama rendkívül hosszú. A tudomány történetében nem ez az egyedül esét, hogy az ásások során előkerült tárgyak baktériumokkal voltak fertőzve és a velük foglalkozó kutatót megmérgezték, nem egyszer az egyiptomi ásásoknál is előfordult, hogy az ősegiptomi tárgyakon 5-6 ezer éves baktériumokat találtak, amelyek megfelelő település után új életre serkentek.

— **Aradra érkeztek az öngyilkos Tóth Mária hozzátartozói.** Ma délelőtt Aradra érkezett Tóth Mária, aki az aradi belvárosi szálloda öngyilkosának édesanyja és testvérhuga. A hozzátartozók megrendülten érdeklődtek Tóth Mária utolsó napiáról és öngyilkosságának részleteiről, majd pedig a Felsőtemetőbe mentek, ahol felravatalozták a szerencsétlen nő földi maradványait. Az ügyesség különben hozzájárult a temetés megtartásához, miután hűneset nem forog fenn.

— **Kazánszövetségi közgyűlés.** Az Aradi Kazán-tulajdonosok Szövetsége szerdán április 19-én délután 5 órakor rendez évi közgyűlést tart, melyre az aradi és hunyadmegyei kazán- és lokomobil-tulajdonosokat, akik tagjai az egyesületnek, meghívják. A gyűlés Aradon, Bulev. Regina Maria 2. szám alatt (a villanygyár városi irodájában) lesz megtartva.

Ma, április 13. Szerencsés nap! Vegyen egy szerencsés GOLDSCHMIDT-sorsjegyet!

— **Koszorúmegváltás.** Kneffel Lajos ravatalára szánt koszorú megváltás címén az Evangélikus Szeretetház-alapra Solmann Márton és neje 300 leit és Schaeffer Richárd 300 leit adományoztak.

— **Dr. Török Dezső hazaérkezett.**

— **Kégyilkosság áldozatául esett egy tizenkét éves bucaresti-i leány.** Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i rádió a napokban egy három- és egy hatéves kisleány eltűnését jelentette be. A husvétii ünnepek alatt a tizenkét éves Elisabeta Chichos is eltűnt. Holttestét hétfőn megtalálják egy pincében a személláda-közé elrejtve. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy erőszakot követtek el rajta és azután megfojtották. A rendőrség egy Ion Neagovici nevű huszonkét éves fiatalembert gyanúsít a borzalmas tettel. Neagovici lakásán a nyomok arra mutatnak, hogy ott történt a gyilkosság. Ion Neagovici eltiint. A rendőrség véleménye szerint Neagovici kézrekerítésével megoldódna a kisorvó leánygyermek eltűnésének rejtélye. A Bucuresti-Constanta közötti vasútvonalon egyébként ismeretlen férfi lefejezett holttestére találtak. A rendőrség most annak megállapításán fáradozik, hogy nem Neagovici követte-e el öngyilkosságát? A vizsgálat folyik.

— **Gyomor- és bélbajoknál, a máj és az epeutak megbetegedéseinél,** reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizz kortyunként elfogyasztva igazán remek hashajtó. Kérdezze meg orvosát.

— **Koszorúmegváltás, Dr. Deutsch Izso ravatalára** szánt koszorúmegváltás címén a Szeretetház javára az alanti adományok folytak be: Deutsch Andorné és családja 1000 lei, dr. Kell József 100 lei, Szabó András 100 lei, Kondor László 100 lei, Koch Dániel 100 lei, Gáspár Árpád 100 lei, Schnitzer Alfréd 100 lei, dr. Kelemen Gábor 100 lei, Raab Zoltán 100 lei, Mairovitz Emil 100 lei, dr. Höflich Béla 100 lei, Mezei Izidor 100 lei, Izsák Lajos 100 lei, Gold Emil 200 lei, Szigeti Oszkár 100 lei, Braun Gusztáv 100 lei, Rácz Gyula 200 lei, Haralamb Henrik 200 lei, Rácz Imre 100 lei, Kálmán Adolf 200 lei. — Rosenfeld Ferenc ravatalára: Dr. Kelemen Gábor 100 lei, Korányi Győző 100 lei, Hacker László 100 lei, Scharfstein Jakab 100 lei, Lakatos Aladár 100 lei, Szentes és Schwartz 100 lei, Dávid László 50 lei, Ádám Albert 50 lei. — Özv. Stern Vilmosné, Borosjenő, ravatalára: Dr. Fuchs Albert 100 lei, Herzka Armin, Panikota, 200 lei. — Hirsch Antal ravatalára: Nemes Jenő 100 lei, Gróf. Nemes, Schwartz 100 lei, Reisz József 100 lei, Strasser Ignác 100 lei, Wiesel Hermann 100 lei, Hirsch Jenő 100 lei, Stern, Ábrahám 100 lei, Hirschfeld Fülöp 100 lei, Weisz Mihály 100 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

HAIÓS gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 3. Tel.: 14-90.)

KAIN gyógyszerár, Calea Banafului 1.

NIEDERMAYER gyógyszerár, Str. Gojdu, Tel.: 17-67.)

Temesváron is engedélyezték a magyar tannyelvű katolikus tanonciskola létesítését

A közelmúlt napokban megemlékeztünk róla, hogy a munkaügyi minisztérium engedélyezte az aradi magyarnyelvű katolikus tanonciskola működését.

Temesvár magyarságának is régi kívánsága volt egy tanonciskola felállítása. Az állami tanoncotthon mellett eddig csak a katolikus németek kaptak engedélyt tanonciskola felállítására, most azonban a munkaügyi minisztérium engedélyezte a temesvári magyar tannyelvű katolikus tanonciskola létesítését is.

Az iskola felállításának előkészítését Martzy Mihály, a Katolikus Népszövetség bány

sági elnöke folytatja. Az iskolafenntartó szerv a katolikus püspöki főhatóság lesz, amely az engedélyt megkapta. Az ügyek intézésére iskolaszéket terveznek, amelyben kereskedők és iparosok kapnak helyet. Döntés történt már az iskola igazgatójának személyéről, aki Rajka Géza dr., a temesvári magyar fiugimnázium igazgatója lesz. Az iskolát a gimnázium épületében helyezik el s a tanítás a délutáni órákban lesz. A tanítást három kereskedő- és három iparos osztályban kezdik meg. A temesvári katolikus magyar társadalom áldozatkész sége biztosítja az iskola fenntartását.

Negyvenegy állás betöltésére hirdetett pályázatot a városvezetőség

Kétezerkétszáz leitől huszonegy és félezer leig terjedő javadalmazást biztosítanak az újonnan alkalmazandó városi alkalmazottaknak, havi 181.000 lei összfizetéssel

A városvezetőség több, részben eddig betöltetlen, részben pedig újonnan megüresedett állásra hirdetett pályázatot a közalkalmazotti állások betöltéséről szóló törvény értelmében. Összesen 41 új városi alkalmazott felvételéről van szó és ezek közül 11 jelentős fizetésű kategóriába tartozik. Így 21.500 lei törzsjövedelemmel és a mellékdíjazásokkal ismét meghirdették a város műszaki ügyosztályának vezetőállását, amelyet végleges formában mindegyik nem sikerült betölteni. Ennek az állásnak a javadalmazását különben ezuttal másodikban emelték fel, most már az állami szolgálatban álló hasonló beosztású vezető mérnökök fizetésével azonos színvonalra. Másik nagyon jelentős állás a közmunkaügyi szolgálat főnöki tisztségének betöltése. Az alkalmazandó tisztviselő 19 ezer lei havi fizetést élvez. Egyenként 10—10 ezer leivel javadalmazzák az építészeti ügyosztály és a városépítészeti ügyosztály alkalmazandó vezető mérnökét. A többi jelentősebb állások a következők: 1. Másodosztályú földmérési szakmérnök 8000 lei, elsőosztályú szolgálati főnök a könyvelőségben 9050 lei fizetéssel, 1 elsőosztályú osztályfőnöki rangban lévő központi pénztáros 7450 lei fizetéssel, 1 mérnöki, vagy almérnöki oklevéllel rendelkező hivatalfőnök, a műszaki és tanulmányo-

zási hivatál élére 5800 lei, 1 műszaki vezető 5000 lei, 1 képesítéssel rendelkező tisztviselő a társadalmi szolgálathoz 5000 lei és egy rajzoló a kataszteri hivatalhoz 4700 lei. A többi állásokat 2200—3750 leijel javadalmazzák.

Összesen, a negyvenegy állás betöltése 181.000 lei költségvetési megterhelést jelent a városvezetőségnek. A pályázat feltételei megtekinthetők a város vezérőrkari hivatalánál, azok számára pedig, akik pályázni óhajtanak és jelenleg valamely közhivatalban foglalnak el állást, külön feltételként írják elő, hogy vonatkozó kérelmüket jelenlegi hivatali hatóságuk útján nyújtsák be jelenlegi állásukra vonatkozó véleményezés melléklésével. Ennek benyújtási határideje április 25. Az állások betöltésére kiírt pályázat — kivéve a mérnökök és építészek ügyét, — április 26-án reggel 9 órakor kerül lebonyolításra, amikor is az összes jelölteknek jelentkezniük kell, hogy az előírt vizsgának eleget tehessenek.

Holnapután huzás! Hosszabbítsa meg még ma sorsjegyét a GOLDSCHMIDT Bankban!

Eredményes tevékenységről számolt be az aradi Vendéglősök Szindikátusa

A látványossági adóról szóló új intézkedések módosítását kéri

Általános érdeklődés mellett tartotta meg szerda délután évi rendes közgyűlését az Iparos Otthonban az Aradi és Aradmegyei Vendéglősök Szindikátusa. A közgyűlést Mohor Ilie elnök nyitotta meg és nagyvonalakban beszámolt a múlt évi tevékenységről és vázolta a szakmát érintő időszerű kérdéseket. Az elnöki megnyitó után Todor Nicolae titkár terjesztette elő jelentését. Ismertette a szindikátus múlt évi működését. Közölte, hogy a szindikátus mindig a tagok gazdasági, kári és erkölcsi érdekeit tartotta szem előtt. Beszámolt arról, hogy az év közben kiadott fontos rendeletekről a szindikátus vezetősége körlevélben értesítette tagjait. Hangsúlyozta, hogy a szindikátus szoros együttműködést tartott fenn a Sfatul Negustoresc központjával és a sérelmek orvoslása érdekében tett közbenjárásokat közösen végezték. Kiemelte a titkári jelentés azt az elismerésre méltó munkát, amelyet a helyi szindikátus a falusi italmérők érdekében kifejtett. Sikeresen közbenjárt a falusi italmérési engedélyek árlejtési határidejének meghosszabbítása érdekében. Ezenkívül interveniált a nyelvvizsgák eltörlése ügyében és képviseltette magát a közelmúltban Bucurestiben megtartott gyűlésen, amelyen a kereskedők céhének megalakítását tárgyalták meg. Megemlítette Todor Nicolae, hogy a szindikátus a legjobb viszonyt tartotta fenn a zenészek, valamint a zeneszerzők szindikátusával és nagyon sok esetben tagjai részére kivívta,

hogy a zeneszerzők illetékeket pauszálban fizethessék.

Fontos ténykedése volt a szindikátusnak az az emlékirat is, amelyet a falusi italmérők árenda-díj ügyében a minisztériumhoz eljuttatott és az 1932-ig visszamenőlegesen követelt árenda-díj mintegy fél millió leire rugó összegének elengedését kérte. Egyben a szindikátus főügyésze, Boțiu Alexa dr. volt polgármester útján fellebbezést adott be az árenda-díjak utólagos kivetése ellen. Közbenjárt a szindikátus annak érdekében, hogy a falusi vendéglők esti záróját kisebb községekben 10, míg nagyobb községekben 12 óráig hosszabbítsák meg. A titkári jelentés megemlítette még, hogy a szindikátus taglétszáma 37-tel emelkedett.

Comoti Albert alelnök felolvasta a számvizsgáló bizottság jelentését, majd a felmentés megadását kérte, amelyet egyhangulag megadott a közgyűlés, majd Kolm Vilmos ellenőr ismertette az 1939—40-es évi költségvetést, amelynek összege 162 ezer leire rug.

Horváth József alelnök részletesen ismertette ezután, hogy új illetékeket állapítottak meg az italmérési engedélyekre. Beszámolt arról, hogy a falvakon a falu lélekszáma, míg városokban a bér érték nagysága szerint fizetik az illetékeket. Válaszolta az előadó, hogy ez az intézkedés súlyos terheket ró az italmérőkre, akiknek italmérési engedélyük után fizetett eddigi díjakat lényegesen fel-

emeli az új intézkedés. Behatóan foglalkozott ezután az új látványossági adótörvény intézkedéseivel is, amely érzékenyen érinti a zenetartó vendéglősöket. Az új rendelet értelmében ugyanis az évi husz ezer leig terjedő bérérték után napi 30, míg minden további tíz ezer lei után újabb 20 lei napi látványossági adót állapít meg. Indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az illetékeseknél közbenjárnak a fenti intézkedés eltörlése érdekében.

Müller Károly vezetőségi tag indítványára a szindikátus vezetősége közbenjárt annak érdekében is, hogy a zeneszerzők központi szervezete tekintsen el az elsőosztályú vendéglőktől a 10, a másodosztályuaktól 6, míg a harmadosztályú vendéglőktől követelt 3 ezer leies kaució letételétől.

Miután a múlt évi közgyűlésen a tisztikart két évi időtartamra választották meg, így a most megtartott közgyűlésen nem került sor új vezetőség megválasztására.

— Az állathizlalás tápanyagellátását államilag szervezik meg. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium most tette közzé az ország állattenyésztésének fejlesztésére kidolgozott tervzetét. A minisztérium különösen az állathizlalást szándékozik a jövőben fokozottan támogatni és számos intézkedést tervez, amelyek megkönnyítik a hízalással foglalkozó gazdák helyzetét. A terv szerint államilag fogják megszervezni a takarmány- és tápanyagellátást s ezeknek az anyagoknak a szállításánál a vasut jelentős felelősséget vállalnak. Bizonyos számú állaton felül állomány után a gazdáknak ma kereskedelmi adót kell fizetniük, ha az állatokat hízalás céljából tartják. A tervzet szerint ezt az adót teljesen megszüntetik. Foglalkozik a terv az állatbiztosítás kérdésének megoldásával is, ami jelenleg magánalapítású szövetkezetekre és különböző biztosító intézetekre van bízva. A terv szerint az állatbiztosítást államilag fogják megszervezni. A tervzet indokolása kifejti, hogy az ország kivételét jelentősen lehetne fokozni, ha az állathizlalásra nagyobb gondot fordítanak, mert külföldön állandó érdeklődés nyilvánul meg a hízott ökrök és hízott sertés iránt.

— Albert Gervais: „Ma-Kui árnyékában”. A kitűnő francia író, aki mint egy orvosi misszió tagja, húsz-száz éveket töltött Kínában, új művében izgalmasan számol be különös élményeiről. A modern, gyarmatosított, városias Kína felszine alatt, ma is él a régi Kína, ősi babonáival, európai számúra érthetetlen ismeretivel, amelyek megdöbbentik a gondolkodás logikusabb, nyugatiasabb formához szokott európaiakat. A könyv tárgya ez a konfliktus, a kétfajta ember, a kínai és a vele egyváltal európai között. A mű középpontjában egy öreg bölc, szent kínai kereskedő áll, aki örökölte ősei varázstudományát s összekötöttesben áll a Ma-Kui, a gonosz szellemek világával. — amelyben a természettudományos képzettségű európai orvos képtelen és azután mégis kénytelen hinni. Titokzatos, forradalmi és babonás világ a kínaiaké s nem tudni, ki cselekszik okosabban: az az európai, aki elzárkózik előle, nem vesz tudomást róla, megveti, vagy a szerző barátja, a rokonszenves Smith postafelügyelő, akit csábít az ősi Kína titokzatossága, varázstudomány, csábítanak a Ma-Kui, nem jeli vissza a szellemidézéstől s akit csak egy nagy, értelmetlen, boldos szerelem ránt vissza a tilalmas ösvényről. Leírja az ahhán az időben folvó harcokat kommunista rablóbandák és a központi kormány csapatai között. A könyv tele van misztikus kalandokkal, egyszerre ismeretterjesztő és lélegzetelállítóan izgalmas. Albert Gervais: „Ma-Kui árnyékában” Pantheon-kiadásban jelent meg. A kitűnő könyv 280 lap, szép kiállításban, füze 125.— lei, köve 165.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lapacsnál, Kolozsvár. Kérje a Pantheon-kiadványok teljes levezetékét.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felesésség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információsiroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Ceanađi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

TAL: d. e. 9—1-ig, d. u. 3—7-ig.

A kopenhágai Emigráns-klubban

Magasrangú ex-államhivatalnok, németek, oroszok, csehek és egyéb emigránsok egy klubban, ahol senki sem tudja, hogy a másikat hogy hívják

Kopenhága. „Az éjjeli menedékhely“ Gorkij óta sok fejlődésben került a nagyközönség színe elé. A színpad azonban ma nagyon kitágult, egész Európa változatos komédia színhelye, egyszerre mulatságos és véresen tragikus, de ropant hatásos és cseppet sem unalmas. „Az éjjeli menedékhely“ motívum is jobban sikerült, mint Gorkijnál, ahol a szereplőkben mégis van valami egyöntetűség, mindnyájan a társadalom aljából kerülnek ki. A kopenhágai „éjjeli menedékhely“ vagy ahogyan finoman nevezik, az „Emigráns Klub“ sokkal fantasztikusabb intézmény.

— Senki sem tudja, mi áll a csillagokban írva és sokkal jobb is így. Talán még soká élünk, talán meghalunk már holnap. Ma még talán éled átlagemberi életedet, magánörömök és saját külön bánataid között — és holnap talán már kivetett magából a társadalomnak nevezett intézmény az univerzumba, névtelen szám lettél, pária, aki számára sehol sincs hely, akinek kezére és agyára sehol sincs szükség. Mennyi vérbe és könnybe kerül ez a most folyó „vértelen“ hatalmi háború. — mondja a dán kollégám, aki ide vezetett.

Az Emigráns Klub a Raadhustplads-on van, Kopenhága főterén. Itt gyülekeznek a legszerencsétlenebb menekültek, akik nem kaptak munkavállalási engedélyt. A helyiségek tele vannak, körülbelül 60—80 emigráns gyűl össze naponta: általában fele zsidó, másik fele egvéb politikai menekült.

Beállunk a sorba az ajtó előtti kis kontrolláhlak előtt. Egy ur jegyzi a tagok — számaikat! Nem a neveket. Ugyanolyan titokzatosság uralkodik a kopenhágai Emigráns Klubban, mint a Klub-klubban. Kívéve, hogy itt nem négerjancselés és egyéb rablójelkosszágok titokbantartása végett van a nagy diszkreció, hanem — tapintatosságból, emberiségéből, mert az emigráns tagok nagyrésze fél kiszolgáltatni magát, nem szeretnek a multról beszélni, legszívesebben elfeleiténék azt, hogy — voltak. Azokra való tekintettel, akik szívesebben maradnak névtelenül, a tagsági jegy számokra van kiállítva és ezt a számot jegyzi a bemenetelnél. A felvételnél természetesen mindenkinek be kell diktálni az adatait, de hogy senki jogtalanul ne juthasson a tagregiszter birtokába, a lista nincs a klub irodájában. Egy kopenhágai bank szíjében őrzik.

Aki azt hiszi, hogy hangos antidiktatórikus hangulat uralkodik, roppant meglepődik. Igazán nem várna mást az ember ezektől a menekültektől, akiket a rendszer kikényszerített a hazájukból, otthonukból — nevükéből. De a felszínen semmi nem látszik.

Dán kísérem megmagyarázza, hogy az Emigráns Klub dán intézmény, dán férfiak és nők állították fel a menekültek segítségére és megkérték a tagokat, hogy Dánia semlegességét tartsák tiszteletben.

A falakat nem propagandapótlatok díszítik, hanem a Művészeti Akadémiából kölcsönzött rajzok. Majdnem minden magán- és hivatalos gyűjtemény hozzájárult a klub dekorációjához és tény leg sikerült a helyiségekbe finom, előkelő hangulatot, sőt mondhatnám nagyon előkelő hangulatot varázsolni, mert nem sok klub díszkedhet ennyi remek, drága festményvel. Békét és nyugodt humanizmust sugároznak a klubhelyiségek, nem izgató ellenpropagandát.

Itt legalább nem érzik magukat a tagok hajszolt vadnak. De azért nyugalmat mégsem tudnak adni nekik. „Meddig tarthat ez? Mi lesz később? — ezeket a szörnyű gondokat nem lehet levenni a vállukról. „Itt maradhatok — vagy megkapom egy szép napon a kiutasító végzést? És akkor hová menjek?“

Egy sarokban egy fiatal férfi és nő ül. Egymás kezét fogják és a szemükbe meredő szemükből lassan folydogálnak a könnyek. Nem is törölik le. Két kicsi fiú játszik előttük hosszú papírtrombitákkal. Pár nap múlva ezek négyen eltűnnek innen és senki itt többet nem látja őket viszont. Megkapták a kiutasító végzést.

Az egyik teremben kis csoport állia körül a zongorát. Fiatal nő játssza mélyen elmerülve Mendelssohn Nászindulóját. A legtöbben mégis a könyvtárban ülnek. Több, mint ezer kötetet őlel fel a könyvtár, csupa finom, tiszta, bekötött könyvet, kopenhágai kiadók és magánzemélyek ajándékai.

Egy harmadik szobában Henni Forckhammer kisasszony tart dán nyelvórákat. Hiszen a tagok egy része megkapja a tartózkodási engedélyt és akkor nagy előny, ha beszélnek a nyelvet. De a többiek számára sem elveszett idő, ha a klub angol, vagy francia nyelvóráját látogatják.

— Dánia képtelen minden folyamodónak megadni a tartózkodási engedélyt — magyarázza Ottó Piehl, a klub vezetője. — Mi minden megtehetőt megteszünk, hogy segítsünk és azt hiszem ez a klub jó munkát végez, amikor a menekültek megszokott életmódjának megfelelő környezetet nyújt. Ennek hallatlanul nagy pszichológiai értéke van és erőt ad a további küzdelmekre. Az átlag dán polgárok el sem tudják képzelni, hogy hogyan élnek ezek az emberek, akik közül legtöbben a polgári osztályhoz tartoztak, a dán munkanélkülieknél alacsonyabb életmódon. Nem dolgozhatnak és teljesen a mentő-komité segítségére vannak szorulva, ami havonta maximálisan 65—75 koronát jelent. Ez persze csak a pusztán élet fenntartására elég. A legtöbb emigráns nagyon szegényesen lakik a külvárosokban, a legtöbben alvóhelyet bérelnek. Hallatlanul nagy jelentősége van a klub finom, cseppet sem szegényes miliójének, ilyen körülmények között.

— A havi maximálisan 75 koronás bűdzsé, nemcsak lakás, de élelmézés szempontjából is problémát jelent. Még minden nap krumplira és kolbászra sem elég — mondja Piehl ur. — Egy ideig 25 órért (8 lej) a klubtagok a klubban lön-csölhetek zsemlyét és rozskenyert, vajot, sajtot, felvágottat és kávé, vagyis a dán löncs rövidített mását. Kávé és sütemény ára 5 óre! Bár a kávé nem táplálék, de cukorral és a dán fogalmak szerint elválaszthatatlanul hozzátartozó nyerstejszinnel, de legfőképpen otthonos hangulattal szintén jelent valamit kis vigaszt ebben a vigasztalan milióban.

Az Emigráns Klub 1936. novemberében kezdte meg működését. Nem pártalapítás, még a nemzetközi menekültkomitét sem áll mögötte, hanem a dán társadalom legkülönbözőbb pártállású, foglalkozású, kimagasló egyénisége. Az alapítók között sok az ismert név: Goll államügysz, Fuglsang-Damgaard püspök, Hurwitz és Sindballe egyetemi tanárok, a Berlingske Tidende szerkesztője, Nicolaj Blaedel, Holger Andersen képviselő és mások.

Ez a társadalmi megmozdulás hosszú időre biztosította a klub anyagi alapját. Ez nagyon komoly eredmény, ha meggondoljuk, hogy kétszázötven klubtag állandóan a klub helyiségeiben alszik és étkezik és rajtuk kívül még naponta körülbelül nyolcvanvan ebédelnek a klub konyhájáról. A felügyelőbizottság teljesen dán, de a klub napi életének kialakítása, a sok praktikus részlet kidolgozása az emigráns tagok kezében van. Maguk választják szavazás útján az egyes vezetőket sajátmaguk közül, fél éves időtartamra. Jelenleg Ottó Piehl német menekült a klub elnöke és az ő segítségével éppen most alapítanak Párisban a dán minta után egy Emigráns Klubot.

Piehl ur egyetért a dán alapítókkal abban, hogy a klub legfőbb jelentősége nem is az anyagi segítségben van, hanem, hogy az emigráció demoralizáló hatását enyhíti. Ezért rendszeresítette a kulturális és szórakoztató program estéket, amennyire lehet tökéletesíti a könyvtárat és a miliót.

Büszkén mutat a falon egy modern reklámttechnikával díszített plakát: Am Sonabend punkt 21.30 Tanz, Stimmung, Musik. — Valószínűleg valódi német „Stimmungabend“-ről van szó — a Raadhustplads sarkán.

Holbeinre kell gondolnom, a német festőre, a „Haláltánc“ nagy mesterére, aki tudta, hogy mindnyájan egyforma sötétségbe táncolunk.

Dr. Bolgár Éva

A behívott alkalmazottak nem veszthetik el állásukat

Az aradi kereskedelmi és iparkamara felhívja a munkaadók figyelmét a munkaszerződésekről szóló törvény 81-ik szakaszára, amelynek rendelkezései szerint az a körülmény, hogy az alkalmazottat koncentrációs időszakra behívták, nem szolgálhat okul a munkaszerződés felbontására; a törvény 60-ik szakasza szerint a bevonult alkalmazottat távollétének első hetére teljes fizetése megilleti.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Calinescu miniszterelnök és Marta dr. királyi helytartó választávirata Vlad tábornok-polgármester üdvözetére

Most érkezett meg a miniszterelnök és Temes-tartomány királyi helytartójának választávirata azokra a sürgönyökre, amelyekben Vlad Alexandru tábornok Aradváros polgármestere husvéti szerencsekirovatait fejezte ki a kormány elnöke és Temes-tartomány királyi helytartója előtt. A miniszterelnök távirata a következőket tartalmazza:

„Arad megye székhelyének városvezetősége, Krisztus fellámadója! Armand Calinescu, a minisztertanács elnöke.“

Marta Alexandru királyi helytartó a következő szövegű táviratot küldötte:

Vlad Alexandru tábornok Aradváros polgármestere. — Köszönöm a jókívánságokat és én is kívánok Önnek, valamint munkatársainak kellemes ünnepeket és nyugalmat a telkekbe. Marta Alexandru királyi helytartó.“

Szeretője segítségével lefejezte feleségét az elvelemerett férj

Bucurestiből jelentik: Tegnap reggel az ugynevezett Grozavesti-mezőn egy gödörben lefejezett női holttestet találtak a járőrök.

A borzalmas leletéről rögtön értesítették a rendőrséget, amely kiszállott a helyszínre és megkezdte a nyomozást. A lefejezett asszony ruhájában egy ceruzával írt cédulát találtak, melynek tartalma a következő volt: „Önszántamból válok meg az élettől. Maria Glont.“ A közelben megtaláltak egy borotvaeslre kifent konyhakést is. A hatósági orvos szerint az öngyilkosság ebben az esetben teljesen kizárt lehetőség, mert a fejet más vágta le.

A nyomozás során őrizetbe vették Glont Gheorghet, a meggyilkolt asszony férjét. A férj tagadta, hogy bármilyen része is lett volna felesége meggyilkolásában. Glont Gheorghet íráspróbát végeztek és az írásszakértő megállapította, hogy a halott ruhájában talált ceruzával írt bucsulével a férj kezétől származik. A bizonyíték sulya alatt hiába való volt minden tagadás. Végül Glont Gheorghet megtört és bevallotta, hogy szeretőjével, Mires Máriával együtt gyilkolta meg feleségét. A nyomozó közegek feltevése szerint Glont egye düll ölte meg a feleségét és azért igyekszik a szeretőjét a gyilkossági bűnygybe belekeverní, hogy az ne maradjon szabadon, mialatt ő be van zárva.

Kedvezményes utazás

New-Yorkba

a világkiállítás alkalmából

HOLLAND-AMERIKA LINIE

KÉNYELMES ÚJ HAJÓIVAL,
ugyszintén rendszeres utazások

Canadába

Középamerikába

Ausztráliába

Délamerikába

Afrikába és Keletre

Beiratkozások, információk és prospektusok

ORT, utazási irodában:

ARAD, Cal. Banatului 2. Tel. 13-50.

TIMISOARA, str. Venetia 2. Tel. 59-82.

BUCURESTI, Calea Victoriei 70. et. I.

Tel. 4.41.65.

KÖZGAZDASÁG

Románia készáru-behozatala az ipar fejlődése következtében évről-évre csökken

A Nemzeti Bank közzétette az 1938. évi külkereskedelmi mérleget

Bucuresti. A Nemzeti Bank most tette közzé az elmúlt év külkereskedelmi forgalmát ismertető részletes kimutatást. A kimutatás szerint 1938. évben a kivitel összértéke 21 milliárd 527 millió 62 ezer lei volt, mennyisége pedig 7.417.598 tonna. A kivitel átlagértéke 2902 lei volt tonnánként. Ezzel szemben az 1937. évi kivitel adatai a következők voltak: összsumma 9.637.497 tonna, összérték 31.568.357.000 lei, tonnánkénti átlagos érték 3276 lei. Az összehasonlításból megállapítható, hogy kiviteli cikkeink átlagértéke a világi piacokon tíz százalékkal csökkent.

A behozatal összértéke 1938-ban 16 milliárd, 905 millió 544 ezer lei volt, az előző évi 20.284.748.000 lejjel szemben. Az érték tehát körülbelül husz százalékkal csökkent, de ugyanakkor a mennyiség az 1937. évi 700.415 tonnáról az elmúlt évben 816.983 tonnára emelkedett. Ennek az alakulásnak megfelelően a behozatal tonnánkénti átlagértéke az 1937. évi 28.594 leiről 1938. évben 20.803 leire csökkent. Az értékcsökkenés körülbelül harminc százalékos ezt a visszaesést a Nemzeti Bank a világi piaci árak alakulásán kívül is magyarázza, hogy behozatalunkban egyre csökkenő tételekkel szerepel a súlyátlag értékét növelő készáru s mind nagyobb helyet kapnak a súlyban kevésbé értékes nyersanyagok és félgyártmányok. Fejlődő iparunk egyre kevesebb készáru-behozatalát teszi szükségessé s valószínű, hogy a behozatal átlagos értéke a fejlődő ipar nagyobb nyersanyagigénylései mellett tovább fog csökkenni.

A Nemzeti Bank kimutatása szerint a külkereskedelmi mérleg aktívuma 1937. évben 11.283.609.000, 1938. évben pedig 4.531.518.000 lei volt.

Huzás

április 15.-én.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK
II. OSZTÁLY

BEVONULTAK!
Ha nem újították meg sorsjegyüket, úzenjenek azonnal haza, hogy megújítsák, hogy résztvehessenek a 19. sorsjáték II. osztályának a huzásán!

Április 25-ig adott határidőt a miniszter a hátralékos 0.30 százalékos adó kiizelésére

Az új bélyegtörvény, amely mint ismeretes, április 1-én lépett életbe, jelentős haladást mutat fel az eddigi törvényes intézkedésekkel szemben, miután igen gyakran a törvény alá tartozó iratok különbözősége valóságos problémák elé állította az érdekelteket. A most ismét módosított bélyegtörvény, amelyet 1927. augusztus 29-én hoztak, ezuttal negyvenedszer került megváltoztatásra.

A kereskedelmi életben rendkívüli fontossággal bír a 0.30 százalékos proporcionális adó, amelyet az egyszerű vagy folyószámla hitelek után kell fizetni. Mint ismeretes, ez év január 17-én jelent meg a sokat vitatott 465.513 számú körrendelet, amely a hat hónapon belül ki nem egyenlített áruhitelket az egyszerű kihitelezéssel vagy folyószámla hitellel egy csoportba osztja és ezek után is meg kell fizetni a 0.30 százalékos proporcionális adót. Ennek a körrendeletnek az alkalmazása a múltban az 1932. január óta érvényben levő előírások szerint történt, amelyek a bélyegtörvény 11-ik szakaszának 6-ik bekezdésében találhatók.

A múltban való alkalmazása a törvény idevonatkozó szakaszának azonban nehézségekbe ütközött, miután a törvény 99-ik szakasza 5 évi elévülést írt elő és a magánvállalatok irataiból nem tüntek ki azok a konkrét adatok, amelyek a hatóságok megkivánnak. A hat hónappal hosszabb áruhitelknél a bizonyító erejű okirat a számla, amely azonban a legtöbb esetben nem tartalmazta a törvény 100-ik szakasza által előírt meghatározott időpontot. Maga a bélyeg-igazgatóság is elismerte, hogy a fent említett körrendelet nem teljes mértékben megfelelő.

Az április 1-ével életbeléptetett módosított bélyegtörvény 14-ik szakaszának 6-ik bekezdése szerint a 0.30 százalékos proporcionális adó csakis azokra az egyszerű vagy folyószámla hitelekre vonatkozik, amelyek a hat hónapot meghaladják és amelyek áruladásból keletkeznek iparosok vagy kereskedők között. Kivételt képeznek azok az esetek, ahol a tartozást váltóval fedezték le. Ez a 465.513 számú körrendelettel szemben érzékeny megszorítást jelent. Tehát a 0.30 százalékos proporcionális adót nem alkalmazzák az a magánosoknak eladott áruk után, sem pedig a kereskedők és iparosok közötti ügyleteknél 6 hónappal hosszabb kihitelezés esetében, ha a tartozásra váltófedezetet adnak.

Csökkentett költségvetéssel dolgozik az aradi munkakamara

Az aradi munkakamara vezetősége a közelmúltban leiratot kapott a munkaügyi minisztériumból, amely az 1939-40. évi költségvetés összeállításáról intézkedett.

A múlt évben tudvalevőleg életbelépett a munkaalapról szóló törvény, amelynek értelmében ezt az alapot a minisztériumban kezelik és a minisztérium állapítja meg minden évben, hogy egy-egy munkakamara milyen költségvetési keretek között dolgozhatik, vagyis mennyit használhat fel ebből az alapból.

A most Aradra érkezett miniszteri rendelet értelmében az aradi munkakamara idei költségvetése 4 millió 200 ezer leit tehet ki, vagyis 800 ezer lejjel kevesebbet, mint az el-

Ha azonban ez év január 17-től az új módosító-törvény életbelépésének időpontjáig, vagyis április 1-ig olyan tételek után is fizették a 0.30 százalékos proporcionális adót, a mely tételek az új rendelkezések értelmében nem esnének adókötelezettség alá, a pénzügyminisztérium visszatérítést nem eszközöl.

A pénzügyminisztérium módot kíván adni arra, hogy a 0.30 százalékos proporcionális adót az érdekeltek visszamenőleg kiegyenlítsék és ebből a célból végső terminusként április 25-ét jelölték meg. Ezt a pénzügyminisztérium 600-970 számú körrendeletével közölte is az egyes pénzügyigazgatóságokkal. Április 26-tól kezdődően az illetékes pénzügyigazgatóságok kihágási jegyzőkönyveket vesznek fel olyan eseteknél, ahol hat hónappal nagyobb hitelezés történt és nem lett kiegyenlítve a 0.30 százalékos proporcionális adó, természetesen csak ott, ahol váltófedezet nincsen.

mult esztendőben. Az új helyzetre való tekintettel az aradi munkakamara arra kényszerül, hogy a kisiparosoknak, valamint az inasoknak adandó segélyeket csökkentse.

Az elmúlt évben az aradi munkakamara jelentős segélyeket osztott ki, így: sportcélokra az inasotthonnak és az inasiskolának 43.300 leit, kirándulások céljaira a szakmai szervezeteknek 36.000 leit, szakmai előadások céljaira 10 ezer leit utalt ki. Az elmúlt évben Aradon nyolcvanegy, Déván huszonnégy, Szászvároson kilenc, Brádon kilenc, Petrozsényban tíz, Gyulafehérváron huszonnégy inast ruháztak fel 120 ezer leit költséggel Nyáron kétszáz inast varaltattak 200 ezer leles költséggel

Menyházán. Kisiparosoknak összesen 245.800 lelt adtak szerszámokra, valamint műhelyek megnyitására. Az inasiskoláknak 102 ezer lei szubvenciót folyósítottak, az inasotthonoknak pedig 115 ezer leit, végül pedig 260 ezer leies

költséggel szaktanfolyamot rendeztek az aradi ipari liceumban.

Mindezeket a kiadásokat most csökkenteni kell és a munkakamara vezetősége már meg is kezdte a költségvetés összeállítását, ennek szemelött tartásával.

A gazdasági élet minden területét átfogó román—angol kereskedelmi egyezmény készül

Az angol—román kereskedelmi kapcsolatok megerősödéséből Románia függetlenségének és biztonságának biztosítására következtek. A Sir Frederic Leith-Ross vezetésével Romániába készülő angol kereskedelmi küldöttség az angol lapok szerint Románia fegyverkezésének kérdésében is nagyjelentőségű ajánlatokat visz magával s különösen a *feketetengeri román haditengerészet fejlesztését kívánja hatékonyan felkarolni*. A német—román gazdasági szerződés után az angol közvélemény örömmel üdvözli Sir Frederic Leith-Ross kiküldetését s a keleteurópai angol érdekek hasznos alá-

masztását várja munkásságától.

A Timpul jelentése szerint a jövő hét első napjaiban érkezik Bucurestibe az az angol küldöttség, amelyről — mint ismeretes — több ízben szó esett az angol parlamentben. A küldöttséget Leith-Ross vezeti a román fővárosba. A Financial News tudni véli, hogy *Anglia a gazdasági élet minden területét átfogó egyezményt köt Romániával*. Romániai gazdasági körökben a Financial News cikkét annak jeleként fogják fel, hogy a román—angol tárgyalások a legjobb gazdasági eseményekkel összefüggésben mennek majd végbe.

Április 28-án kezdődik a budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelenti tudósítónk: Április 28-án kezdődik az idei Budapesti Nemzetközi Vásár, amely, mint minden évben, ezuttal is 11 napig tartja majd nyitva kapuit.

A Nemzetközi Vásárt ezuttal is a Városligetben építik fel, de jóval nagyobb területen, mint akárcsak tavaly is, hiszen erre a vásárra már másfélezernyi kiállító jelentette be részvételét és csaknem kétannyi pavillont kell építeni, mint a múlt évben, hogy megfelelő helyet kapjon az a rengeteg árucikk, amelyből Magyarország egész ipara tükröződik majd pompás keretekben. A külföldi államok egész sora hozza el erre a vásárra reprezentatív termékeit, gyártmányait, árucikkeit, de persze, elsősorban a magyar ipar áll ki, hogy ország-világ szeme elé tárja teljesítőképeségének minden

eredményét és főként azt, hogy mennyit fejlődött a legutóbbi esztendőben.

Csoportokra tagozódik persze az idei kiállítási terület is, hogy annál áttekinthetőbb legyen minden. És minden csoportban lesznek olyan szenzációk, amelyek hasznos tanulságokat nyújtanak a szakembernek és különleges látványosságot az érdeklődőnek. A nehézipar vas- és gépcsoportja, amely az export legjelentősebb tényezője, új ágazatokkal szerepel a kiállításon. A textilcsoport hatalmas pavillont kap és külön divatrevü-színházépületet, hogy megfelelő módon mutathassa be minden ter-

mékét. Az üveg- és porcellán-csoportban a most százéves herendi gyár a vásáron rendezendő parádés jubileumi kiállításán tartogat szenzációs meglepetéseket. Autócsoport, busztor, építőanyag és építőipar, papíripar és rengeteg más csoport mellett ott lesznek természetesen az annyira kedvelt üdönsgépterjesztők és a magyar élelmiszeriparnak még kedveltebb kóstoló pavilonjai is. A rendezőség annál is inkább számíthat a sikerre, mert ilyenkor a legragvóbb a tavasz Budanesten és éppen ezek a napok a legalkalmasabbak az utazásra.

— **Megállapították a cukorrépa átvételi árát**, Bucurestiből jelentik: A cukorgyárak és cukorrépa-termelők szindikátusa között megállapodás írt létre a cukorrépa átvételi árát illetően. A folyó évben bevetendő terület 47.500 hektár lesz és a gyárak vagononkénti 7700 leies áron veszik át a termést. Ez az ár az év folyamán a cukorárak alakulásától függően emelkedhet.

— **Márciusban két ezrelékkal drágult a megélhetés**, Bucurestiből jelentik: A Statisztikai Hivatal hivatalos adatfelvételei szerint márciusban a megélhetés átlagban két ezrelékkal drágult. Az élelmiszerek árában átlagban négy ezrelékes drágulást állapít meg az adatfelvétel. Mivel a többi cikk árjaiban nincs lényegesebb változás, a megélhetés általános drágulása két ezrelékes. Az Argus indexe szerint a március 31-iki megélhetési index (1916. augusztusához viszonyítva) 3997, a februárévi 3992-vel szemben. Ez a hirtelen emelkedés szintén két ezrelékes drágulásnak felel meg.

— **Április végén kezdik meg a második negyedévi kvótánbelüli importengedélyek kiadását**, A második negyedévi behozatali kérések kiadásának határideje, amint már közöltük, március 31-én lejárt. A benyújtott kérésekről részletes kimutatást készítette a nemzetgazdasági minisztérium kontingentálási igazgatósága. Információink szerint a második negyedévi behozatali diszponibilitás megállapítása a legrövidebb időn belül megtörténik, úgyhogy a husvétünnep után a kontingentálási igazgatóság megkezdheti a diszponibilitás és a beérkezett kérések összehangba hozatalát, úgyhogy a második engedélyek kiadása a kereskedelem és ipar számára legkésőbb május elején megkezdődik. Beavatottak szerint kvótánövelés és új kvóta elnyerése iránt beadott kérések elintézése a fennmaradó diszponibilitás keretén belül fog megtörténni.

SPORT KÖZLÖNY

A Rapid ellen győztes UDR vendégszerepel vasárnap Aradon

A Gloria Ploestiben a Tricolorral mérkőzik

A nemzeti bajnokság ötödik tavaszi fordulójára kerül vasárnap lebonyolításra és ismét nagy küzdelmek előtt állnak a csapatok az értékes bajnoki pontokért. Aradon a resicai UDR vendégszerepel, az az együttes, amely husvét vasárnapján a legnagyobb bravúrt vitte véghez: rávert a Rapidra Bucurestiben, míg a Gloria Ploestibe rándul, hogy megmérkőzzék az otthonában igen veszedelmes és a Juventus ellen győztes Tricolorral. A programot más helyen adjuk, itt csak az esélyek latolgatásába bocsátkozunk.

Aradon az UDR csapata csap. össze a munkáseggyüttesel és a tavaszi idény egyik legnagyobb küzdelme várható. Az UDR védelme kemény, mint a szikla, a csatársorában pedig játszik Zsizsik, aki alighanem még ez évben az országos válogatott egyik erőssége lesz. A piros-feketék nagy küzdelem előtt állanak és lényegesen jobb játékra van szükség, ha sikeresen akarnak szerepelni. Az őszi mérkőzésen az aradi csapat Resicán is győzött 3:1 arányban.

Ploestiben a Gloria vendégszerepel és alighanem óriási, elkéseredett harcot fog vívni a Tricolorral, hogy átengedje ellenfelének a táblázat utolsó helyét. Remélhetőleg a Gloria is jobb játékot nyújt és sikerülni fog a Tricolor kétvállra fektetnie. Összességben a Gloria 1:0 arányban győzött.

Bucurestiben két mérkőzést bonyolítanak le és pedig a Rapid csap. össze a Sp. Studentesc csapatával, a Juventus pedig a Chinezul (Kinizsi) látja vendégül. A Rapid vasárnapi veresége és a Sp. Studentesc pontszerzése után az előbbi mérkőzés nyílt és bármelyik csapat megszerezheti a pontokat. Az őszi mérkőzésen a diákok 2:1 arányban győzték le az exvasutasokat. A Juventus rendkívül kemény ellenfelet kap a Chinezulban, mely otthonában is legyőzheti Sadovski és Prasz-

ler csapatát. Az őszi mérkőzést a Chinezul (Kinizsi) 5:1-re nyerte.

Temesváron a Victoria játszik a Ripensia ellen és a bucuresti-i körmérkőzésen mutatott formájának alapján a Ripensia biztos győzelmére várható. Ennek ellenére a Victoria könnyen meglepetést szerezhet, mert a Ripensia szeszélyes együttes. Az őszi mérkőzésen a Ripensia csak minimálisan, 4:3 arányban győzött.

Nagybányán a bajnokjelölt Venus vendégszerepel és az otthonában rendkívül „erős” Carpati megnehezítheti a Venus győzelmét. Izgalmas, kemény küzdelem várható ezen a mérkőzésen is. Az őszi meccset nagy harc után csak 1:0-ra nyerte a Venus.

HETI MŰSOR

Vasárnap folytatódnak a küzdelmek, úgy a nemzeti bajnokságban, mint a kerületi bajnokság csoportjaiban. A heti műsort alább adjuk:

A) liga: AMEFA (AMTE)—UDR, Tricolor CFPV—Gloria, Ripensia—Victoria, Rapid—Sp. Studentesc, Carpati—Venus, Juventus—Chinezul (Kinizsi).

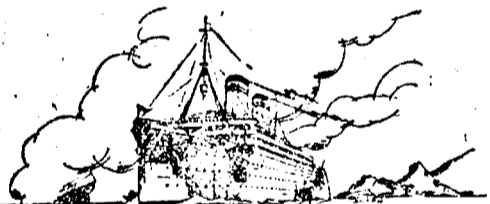
B) liga: CAMT—Unirea MV, Rovine Grivita—Vulturii, Nac—Craiovan, Soimi—Minerul, Jiul—CFR Simeria.

Ker. I. o.: Hakoah—AAC, Crisana—ATE, Unirea—Astra, Olimpia—Mica, Tricolor—Egvetértés, Transilvania—Titanus.

Ker. II. o.: Fortuna—AMRA, Banatul—Frontiera (?).

Szöv. díj: Titanus—Transilvania, AMTE—Crisana, Gloria—ATE.

II. bajn.: Hakoah—AAC, Fortuna—ATE, Unirea—Astra, Olimpia—AMTE, Tricolor—Egvetértés, Transilvania—Gloria, Banatul—Gaiana.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Tengerentúli utazások

gyors, kényelmes és olcsó a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival

Északamerikába, (Kanada)

Középamerikába

Délamerikába (Chile, Peru)

Ausztráliába, Ázsiába

és minden fontos kikötőbe.

Tanulmányi és szórakozási utak a tengerre az év minden szakában.

Afrikai utazások a

Deutschen Afrika-Linien

hajóival.

Információk és prospektusok a

Hamburg Amerika-Linie

S. A. R. képviselőjénél:

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24. Tel. 1C-83

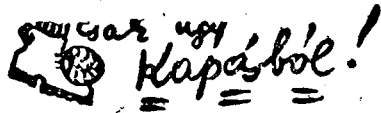
Az ATE husvéti turája

A tornászok futballcsapata husvét három napján Kalánban, Aninoasan és Piskin bonyolított le mérkőzéseket és szép snortsikereket ért el. Kalánban pompás fogadtatásban részesítették a tornászcsapatot és a háromnapos turán csak a piskii mérkőzés hagyott kellemetlen impressziókat, ahol a helyi csapat kíméletlen durvasággal játszott. Beszámolónk a mérkőzésekről:

ATE—Metallospor Kalán 1:0 (1:0). A tornászok nagyon szépen játszottak és megérdemelten nyertek. A mérkőzés egyetlen gólját Nagy szerezte.

CS Aninoasa—ATE 5:3 (2:2). Egyenlő ellenfelek változatos küzdelméből a honi csapat került ki győztesként. A tornászok góljain Halbauer, Gherman és Cizmar osztoztak.

CFR Simeria—ATE 2:0 (1:0). A B) ligás csapat olyan kíméletlenül, emberreményen játszott, amilyenre még bajnoki mérkőzéseken is ritkán van példa. Az ATE játékosai csaknem valamennyien viselik ennek a mérkőzésnek a nyomait és a honi csapat játékmódját mi sem jellemzi jobban, hogy az ottani játékvezető is két piskii játékost kiállított.

Budapesten az UTE mezél futóversenyén Szilágyi 29 p. 02 mp.-es idővel győzött Kelen (29 p. 15 mp.) és Esztergomi (29 p. 25 mp.) előtt. A csapatversenyben a BSzKRT nyert az UTE és a MAC ellen.

Az Angol Liga hétfői fordulóján az Everton ismét nyert. Az eredmények: Birmingham—Liverpool 0:0, Portsmouth—Derby County 1:0, Preston—Brentford 2:1, Arsenal—Blackpool 2:1, Wolverhampton Wanderers—Aston Villa 2:1, Everton—Sunderland 6:2, Charlton Athletic—Chelsea 3:1.

A magyar bajnokságban vasárnap teljes forduló került lebonyolításra és a mérkőzések következők: Újpest—Elektromos, Kispest—Ferencváros, Taxisok—Hungária, Phöbus—Nemzeti, Szeged—Salgótarján, Bocska—Budafok, Szolnok—Zugló.

Sas Ferenc, a budapesti Hungária volt válogatott szélsőcsatára, aki Argentínába a Boca Juniorshoz szerződött, második délamerikai mérkőzésén nagy sikert ért el: csapata 2:0 arányban győzött és az első gólt Sas rúgta, a második pedig az ő beadásából esett. Az argentin lapok nagy elismeréssel írnak Sasról.

Angliában még nem döntöttek, hogy ez évben mely kontinentális csapatot hívnak meg. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a legjobbnak esélye Hollandiának és Svácnak van, hogy idén Angliában szerepeltesse válogatott csapatát.

O A Bologna ismét megerősítette vezetőhelyét. Az olasz bajnokság tizedik tavaszi fordulója után a Bologna előnye ismét megnövekedett. Az eredmények: Torino—Milano 3:2, Novarra—Liguria 1:0, Lazio—Juventus 1:1, Bologna—Triestina 2:1, Livorno—Lucchese 1:0, Bari—Modena 1:0, Genova—Roma 2:0, Napoli—Ambrosiana 2:1. Az élcsoport sorrendje az alábbi: 1. Bologna 36 p., 2. Torino 32 p., 3. Ambrosiana 31 p., 4. Genova 30 p., 5. Liguria 30 p.

O A budapesti husvéti uszógyülekezeten a 100 méteres gyorsuszásban Eleméri 1 perc 00,6 mp. idővel győzött Körösi UTE ellen (1 perc 01,4 mp.). A 200 méteres gyorsuszásban Végvázi 2 perc 18,6 mp. ideje volt a legjobb. A 200 méteres melluszásban Fábrián 2 perc 52,8 mp.-t uszott, 100 méteres hátuszásban: 1. Heiser 1 perc 14,4 mp., 2. Erdélyi 1 perc 16 mp.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 13

Bucuresti. 7: Lemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13,05: Északi zene lemezek. 14: Előadás. 14:10: Rádióhíradó. 14:30: Grieg-lemezek. 15:10: Időszerű közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18:02: Petre Alexandru énekel. 18:25: Costica Tandin zenekara. 19: Időszerű közlemények. 19:15: Balalajka-zenekar. 19:45: Enache Busuiocanu szofonozik. 20: Felolvasás. 20:15: E. Gutianu énekel. 20:40: Iosiv Prunner zongorázik. 21: Hangversenyismertetés. 21:15: A Filharmonica szimfonikus zenekar. 22: Rádióhíradó. sport. 22:15: A hangverseny folytatása. 23,05: Hírek. 23:15: Lemezek. 23:45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7:45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Étrend. Közlemények. 11 Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13: Időjárásjelentés. 13:10: Sándor János hegedűl. Tóth Gabriella énekel, zongorakísérettel. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: Hanglemezek. 15:35: Hírek. 17:15: Évelő virágok a kertben. Felolvasás. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18:10: Ditrói Csiby József Chopin-műveket zongorázik. 18:45: Felolvasás. 19:15: Dénes József cigányzenekara. 20: Gazdasági előadás. 20:15: Tánclemez. 20:50: Felolvasás. 21: Diszhangverseny közvetítése Szegedről. 21:45: Hírek. 23: Időjárásjelentés.

Budapest II. 19:30: Angol nyelvoktatás. 20: Dénes József cigányzenekara. 20:30: Felolvasás. 21: Hírek. 21:20: Országos Postászenekar. 22:40: Időjárásjelentés.

PÉNTEK, APRILIS 14

Bucuresti. 7: Lemezek. Ritmikus torna. Háztartási és orvosi tanácsok. 12: Lemezek. 13: Időjelzés, sport, vizállásjelentés. 13,05: Rádióze-

nekar. 14: Előadás. 14:10: Rádióhíradó. 14:30: A zene folytatása. 15:10: Időszerű közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18:02: Katonazene. 19: Felolvasás. 19:15: Francia zene lemezek. 20:15: Nicolae Iorga professzor előadása. 21:35: Közvetítés az Onerából. Falstaff. 21:15: Rádióhíradó. 22:20: Rádióhíradó. 23:25: Lemezek. 23:45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7:45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Étrend. Közlemények. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Felolvasás. 13: Időjárásjelentés. 13:10: Farkas Sándor és cigányzenekara. 13:30: Hírek. 14:20: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14:30: Beszkárt zenekar. 15:35: Hírek. 17:15: A rádió diákélményei. 17:45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18:10: Tánclemez. 19: Sport közlemények. 19:10: A rádió szalonzenekara. 19:55: Mit ér a kultúra? Felolvasás. 20:30: Az Operaház előadásának közvetítése. Bohémélet. 21:50: Hírek. 22:40: Hírek.

Budapest II. 19:30: Gyorsirótanfolyam. 20: A rádió szalonzenekara. 20:30: Felolvasás. 21: Hírek. 21:20: Hanglemezek. 22:40: Időjárásjelentés.

ÚJ KÖNYVEK

— Kellermann: Kék szalag az Atlanti Óceán leggyorsabb hajójának jutalma. Ezért indul a Cosmos, a világ legnagyobb hajója. A hajón minden nemzet, szín és nyelv, minden társadalmi réteg képviselve van, újságíró, művész, gyáros, ügynök, amerikai milliárdos és kivándorló, ki új hazát és munkát keres. A káprázatos fényűzéssel berendezett pálmakertekben, szalonokban, a csillogó fedélzeteken a nagyvilági élet minden pompájával ragyogó társaság éli a mindennapihoz hasonló életét. Izgalmas események szálai bonyolódnak, miközben a hajó minden idők legnagyobb rekordját túlszárnyalva rohan a tündöklő cél és a borzalmas tragédia felé. Az indulás percétől kezdve az egyre fokozódó gyorsaság izgalmát üli meg a hajót s ezzel párhuzamosan fejlődik a főszereplők ügye, mely a hajó tragédiájába kapcsolódva ér véget. „A Kék szalag” az utóbbi idők egyik legizgalmasabb feszültségű regénye. Szerzője Bernhard Kellermann, az „Alagút” világhírű írója, a mese érdekességében, az alakok sokféleségében és a megírás élvezetességében előbbi világsikerű könyvvelnek pártját alkotta meg. Kellermann: „A Kék szalag” az Athenaeum Nagy Regények sorozatában jelent meg (Molnár: Őszi utazás, Baum: Szerelmek és halál Bált szigetén, Pourtalés: Csodálatos halászat stb. stb. 856 lap nagy alakban, egész vászonkötésben 170 lemmel minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok jegyzékét.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

J. KREBSZ

Tavaszi ruhákat kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománccfényű gallérokat készít. TELEP: Bul. Reg. Ferd. 51. Flóközlet: Eminescu 1.

Levelezés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Elárulandó elemiszerüzlet részére gyakorlatlalt, azonnalra kerestetik. Teicsarnok. Str. Crișan 8. 1672

Jólfőző minden szobaleány mellé jelentkezzék. Sugár ügyvéd. Str. Horia 5. 1690

LAKÁS

Négyszobás, napiényes, összkomfortos urilakás a Str. Consistorului és Str. Mărășesti szögletében május 1-re kiadó. Bővebbet: Str. Mărășesti 4. I. em. 1595

Kiadó a Malul Muresului 2. sz. házamban levő kétszobás, földszintes, uccal modern lakás május 1-re. Dr. Angel. 1596

Magánház: háromszoba, parkettás, fürdőszoba, kerttel kiadó május 1-re. Str. Voluntarilor 9—11. 1694

Összkomfortos, háromszobás, előszobás kertilakás május 1-re kiadó. Str. T. Vladimirescu 11. Érdeklődni ugyanott, kapu alatt, a földszinten. 1692

Keresek kimondottan urt családnál

különbejárati butorozott szobát

fürdőszobával, lehetőleg Blv. Regina Maria, Carol, vagy Dragalinán, esetleg teljes ellátással, ahol angolul be zélnek. Aianlatokat „ANGOL” jellegre kérék a kiadóhivatalba.

2—3 szobás, szép, komfortos lakás új házban olcsón kiadó. Bul. Carol 68. 1697

Modern háromszobás lakás és két egy-szobás lakás olcsón kiadó. Str. Bolintinea nu 4., bővebbet: Baumann, Bul. Regele Ferdinand 42. 1668

ÜZLET

Régi, bevezetett, jömenetelű nőikalap-üzlet családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban. 1689

INGATLAN

Aradon a gyermekkórház közelében, Str. Simion Bărnuțiu 6—8. szám alatt levő családi ház 4 parkettás szobával, vízvezetékekkel és összkomforttal eladó. 1481

Kisebb házat a belváros közelében megvételre keresek. Herskó Béláné. Hartmann-ékszerüzlet. 1696

VÉTEL-ELADÁS

Háztartási cikkek, egyes butodarabok, könyvek, kották, márványlap, ígylaltgép, jókárban levő női nyír ruhák, disztárgyak stb. minden elfogadható áron eladó. Cim a kiadóban. 1699

Motort, 5—6 lóerős, 3 fázis, 220 volttal, jó állapotban keres „DOP”-gyár. Bul Reg. Ferdinand 12. 1693

Sötét dióhálók

és topolyahálók nagy választékban. Belföldi és keleti szőnyekek modern, új konyhaberendezés, amerikai frasztal, rotatók szekrények, kasszák, csamiz, kombinált szekrény stb.

olcsón, mélyen leszállított áron kaphatók. Vesszünk sürgősen

megbizónk részére 6 és 12 személyes ezüst evőkészletet, porcellán- és üvegszervizet, antik ékszereket, szőnyeget és teljes lakásberendezést.

Zálogkötésöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget nyújtunk, olcsón hosszabbítunk, zálogcéduláját megvesszük.

TEMPO

bizományi-üzlet. Fűszer Eliz-palota.

Egy portabli írógép sürgősen eladó.

KÜLÖNFELEK

Beraktározási raktárban lakásberendezések, árucikkek beraktározhatóak. Megbizásokat pontosan elvégzünk. Alkalmi eladás: riglis köris hálószoba ágybetétekkel, üzleti berendezés és villanycsillárok. Str. Moise Nicoară No. 9—11. 1699

Hirdessen

az „Aradi Közlöny”-ben

Tavaszi kabátokat, ruhákat legszebben fest, tisztít

HOSZPODÁR

Üzlet: Str. Eminescu, 3. Arad

Üzem: Str. Strolescu u 13.

Legújabb jelentéseink:

Ófelsége II. Carol király egy dunai gőzösön találkozik Pál jugoszláv kormányzóherceggel

Belgrádhól jelentik: A jugoszláv főváros politikai köreiből híre járt annak, hogy Pál jugoszláv régensherceg és Carol román király a közeljövőben találkoznak. A találkozó minden valószínűség szerint egy dunai hajón történik meg. A találkozás hírét hivatalos helyről nem erősítették meg, de nem is cáfolták meg.

Kimondotta a tiranai nemzetgyűlés az olasz-albán perszonális uniót

Felajánlották Viktor Emánuel császár és királynak Albánia koronáját

Róma. A Stefani olasz távirati ügynökség jelentése szerint, amelyet Tiránából kelteztek, az alkotmányozó albán országgyűlés szerda délután ült össze és azon egyes tartományok nagysága szerint vettek részt a kiküldöttek. Az alkotmányozó országgyűlésen a következő határozatot hozták:

Az eddigi albániai állapot teljes egészében megszűnik és az eddigi albán alkotmányt eltörlük.

A nemzetgyűlés teljes hatalmát kormányt választ.

amelynek teljesen szabad kezét ad az ország ügyvitelében.

Hálával emlékezik meg a nemzetgyűlés Mussolinj és az olasz nép albániai újjáépítő munkájáról és a legbensőbb kapcsolatokat létesíti Olaszországgal. E szolidaritásnak módozatait egy későbbi időben állapítják meg.

Az albán nemzet felajánlja a koronát Viktor Emánuel olasz király és abesszin császárnak, öröklési joggal a leszármazottainak. Albániát olasz perszonális unióval kormányozzák.

Anglia a spanyolországi olasz csapatok azonnali visszarendelését sürgeti

Ha az alsóház csütörtöki üléséig sem történik intézkedés a fascista önkéntesek elszállításáról, Chamberlain bejelenti az angol-olasz egyezmény felbontását

Párisból jelentik: Daladier francia miniszterelnök és Chamberlain angol miniszterelnök rövidesen nyilvánosságra hozzák a nemzetközi helyzet miatt fogantatott óvintézkedéseket. A Paris Soir úgy tudja, hogy Daladier miniszterelnök a szerdai államtanácson főképpen tengerészeti intézkedéseket rendelt el, különösen a Földközi tengeren.

A francia lapok értesülése szerint, úgy Anglia, mint Franciaország ítéletet vállal Görögország és Lengyelország területi sérthetlenségéért. Ezzel kapcsolatban különösen a Lengyelországra és a Hollandiára háruló veszélyek fenyegetését emlegetik és megtesznek minden óvintézkedést, hogy a két elsősorban fenyegetett országot megvédjék.

A francia védekezés módozatait és a katonai rendszabályok horderejét a legnagyobb titokban igyekeznek tartani.

Ellentétes hírek Róma spanyolországi politikájáról

Páris. Daladier miniszterelnök a minisztertanács után a reá várakozó újságírók kérdéseire, hogy a minisztertanács milyen katonai intézkedéseket határozott el, a következőket mondotta:

— Mussolini világgá kürtölheti Olaszország katonai intézkedéseit, Franciaország azonban anélkül hajtja azokat végre.

A minisztertanács üléséről annyi szivárgott ki, hogy a kormány tagjai egyhangúlag szavazták meg a katonai intézkedéseket. A behívottak számáról nem lehet tudni csak annyit, hogy az nem jelentéktelen.

A francia sajtó nagy figyelmet szentel Petain tábornagy váratlan hazahívásának.

Azt írják a lapok, hogy a francia kormány a katonai intézkedések kidolgozásánál nagy szerepet szánt Petain tábornagnak.

A Petit Journal hangsúlyozza: ha Olaszor-

szág nem lesz hajlandó spanyolországi önkénteseket hazaszállítani és ha Malorca szigetét katonai támaszpontnak tekinti, úgy Anglia és Franciaország sürgős katonai intézkedéseket hajt végre.

A lap értesülése szerint Gibraltárban minden előkészület megtörtént angol részről a katonai intézkedések végrehajtására. Egyes lapok tudni vélik, hogy állítólag Olaszország újabb csapatokat készíti Spanyolország területére szállítani. Viszont más Lisszabonból érkezett táviratok hangsúlyozzák, hogy olyan intézkedések vannak folyamatban, amelyek szerint az olasz önkéntesek visszashállítása hamarosan megtörténik.

és Spanyolországban mindössze 3000 olasz önkéntes marad, akik jelen lesznek Franco Madridba való bevonulásánál.

Angol-francia flotta-tüntetés

Kairó. Beavatott egyiptomi kormánykörökben az a hír terjedt el, hogy a jövő héten 6 napos közös angol-francia flotta-tüntetés lesz az egyiptomi vizeken és a Szuezi-csatorna bejárata előtt. Hír szerint a török partok mentén szintén tartanak angol-francia flotta-tüntetést.

Felbontják az angol-olasz egyezményt

London. A lapok úgy tudják, hogy az eseten, ha az alsóház ülését megelőzően nem történik kötelező nyilatkozat a spanyolországi önkéntesek hazaszállítására vonatkozólag, úgy

az olasz-angol egyezmény felmondására sor kerül és ezt Chamberlain miniszterelnök az alsóházban már be is fogja jelenteni.

Mussolini hír szerint május 1-ére jelezte az önkéntesek hazaszállítását. Azonban

az angol kormány ragaszkodik ahhoz, hogy ez azonnal megtörténjen.

Érdekes, hogy a Daily Telegraph azt a megállapítást teszi, hogy a feszültség fokozódott.

London. (Rador.) A Reuter hírszolgálati ügynökség közli a külügyminiszterium cáfolatát arról, mintha Mussolini üzenetet küldött volna Chamberlain miniszterelnökhöz.

Csütörtökön nyilatkozik Daladier a francia védelmi intézkedésekről

Páris. A francia államtanács egyhangúlag jóváhagyta azt a nyilatkozatot, amelyet Daladier miniszterelnök csütörtökön tesz a kormány nevében. A nyilatkozat vázolni fogja Franciaországnak a jelenlegi helyzetben elfoglalt álláspontját.

Róma. Daladier francia miniszterelnök be sem várva a minisztertanács felhatalmazását meggyorsította és létszámban megnövelte a mozgósítást. A katonai behívás nem korosztályok szerint történik, hanem egyenként és a behívó cédlák kézbesítését a csendőrség még éjszakánként is végzi. A jelenlegi mozgósítás az előjelekből ítélve, jóval meghaladja az elmúlt év szeptemberében fogantatott mozgósítást.

Göring Libiában — Göbbels Isztambulban

Róma. Göring vezértábornagy, aki tudvalegőleg feleségével együtt Libiában tartózkodik, kedden résztvett Balbo kormányzó társaságában a libiai olasz csapatok hadgyakorlatain. Este pedig Balbo fényes fogadtatást rendezett vendégei tiszteletére.

Isztambulból jelentik: Göbbels német birodalmi propaganda miniszter szerdán 3 motoros repülőgépen Isztambulba érkezett. A német miniszter látogatása magánjellegű. A hírek szerint Göbbels nem utazik Ankarába is, mint ahogy kezdetben jelentették.

Schacht dr. indiai útja

Bombayból jelentik: A lapok nem adnak hitelt annak a cáfolatnak, amelyet Schacht dr. volt német gazdasági miniszter tett és amely szerint indiai látogatásának nincsen gazdasági, vagy politikai háttere. A sajtó figyelmezteti az üzletembereket, hogy tartózkodással fogadják Schacht dr. cáfolatát és vizyázzanak érdekekre.

"A Führer tudja, hogy oszapatok készen állnak"

Berlinből jelentik: A „Wehrmacht“ című folyóirat, amely a nagyvezérkar hivatalos lapjának számít, Göring tábornagy tollából Hitler 50-ik születésnapja alkalmából cikket közöl, amely többek között ezeket tartalmazza: „A Führer tudja, hogy oszapatok készenlétben állnak és az első parancsszóra hajlandók elindulni. Bármilyen is legyen az a kötelesség, amelyet Vezérünk szab meg és amellyel hazánkat nagyra és tiszteltté tehetjük, lelkesedéssel teljesíteni fogjuk“.

Fontos lengyel-német tárgyalások küszöbén

Londonból jelentik: Az angol lapok azt jelentik, hogy Németország részéről fontos lépések vannak folyamatban a német-lengyel viszony tisztázása érdekében. Míg az angol lapok egy része tudni véli, hogy Lipski milyen javaslatokkal utazott Varsóba más lapok olyan következtetéseket közölnek, amelyek arra az esetre vonatkoznak ha a lengvelek a német részről tett javaslatokat nem fogadják el. Az angol lapok berlini tudósítói megállapítják, hogy

német politikai körökben az angol-lengyel egyezmény aláírását a német-lengyel meg nem állapított egyezményvel összehasonlíthatnak tartják és ha a londoni angol-lengyel egyezmény aláírására tényleg sor kerül, úgy Berlin kénytelen lenne a német-lengyel egyezményt felmondani.

Varsóból jelentik: Lipski berlini lengyel nagykövet varsói tartózkodásának nagy jelentőséget tulajdonítanak. Beavatott körökben úgy tudják, hogy Beck lengyel külügyminiszter a nap folyamán Molke varsói német nagykövettel eszmecsere-t folytatott. Általában feltűnt, hogy Varsóba nagy számú angol újságíró érkezett, mert

lengyel-német vonatkozásban fontos tárgyalásokat várnak.

Összeül a Fascista Nagytanács

Rómából jelentik: A Fascista Nagytanács csütörtökön délelőtt 10 órakor gyűl össze.

Javult Geraldine albán királyné egészségi állapota

Athénből jelentik: Larissából jelentik, hogy Geraldine állapotában örvendetes javulás állott be, de az orvosok az albán királynét nem engedik egyelőre felkelni.

Sikeres kínai ellentámadás

Sanghaiból jelentik: A kínai csapatok szerda reggel Kaijeng városánál nagy szabású offenzívát kezdtek. Japán részről azt jelentik, hogy a kínaiakat rendkívül erős szabad csapatok támogatják és ezeknek segítségével egészen a város vasútállomásáig előrenyomultak.